

Dayikeke
Şehîd a di
Mişextiya
Bêdem de
Kurdî • sayfa 10

Yine Yaptım,
On Yılda Bir
Beceririm Bunu
Ben
Kültür-Sanat • sayfa 13

Kadının Gençlik
Çağı
Yaşam • sayfa 19

Doğru Seçim İçin Geç Değil

DTP KADIN MECLİSİ SEÇİM STRATEJİSİNİ BELİRLER

Kadın özgürlük mücadelesini, demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olarak gören DTP'li kadınlar, seçim gündemli bir toplantı yaparak; seçim politikalarını, ittifak anlayışlarını, kotaya yaklaşım, adaylarda aranacak kriterler gibi konuları değerlendirdi.

Sayfa 4

Jİ AŞİTİ GERA OTOBUSÊ

Buroya Aşitî ya Jinên Kurd, xwe ji bo çalakiya gera Otopusê ya Ewropa amade dike, da ku daxwaza xwe ya Aşitîyê biqîre. Bi boneya Gera Ewropa ku di navbera 2-12 Hezîranê de were li darxistin, asta wê ya armanc û amadekariyê me ji nûnerên Buroya Aşitî ya Jinên Kurd Songül Karabulut pirsî.

sayfa 9

"Yaşam ve eylemleriy-le 'bir manifesto'olanlara ev sahipliği yapmış olan Haziran Ayının tüm sıcaklığıyla Merhaba!
Yaşam iddiası büyük olanların yarattıkları değerlerin, daha çok hissedildiği ve bu uğurda verilecek mücadele azmi ve kararlılığıyla yanıp tutuşanların ayrılmazdır Haziran. Çünkü yaşam iddiamızın ve mücadelemizin amansız olması için 1996 yılında olduğu gibi çok gerekçelerimiz var.

Sayfa 3

- ✓ Açlık Grevi Sona Erdi /Dünya sayfa 5
- ✓ Kadının Özü Tüm... /Dosya sayfa 6
- ✓ Zilan Çizgisini ... /Perspektif sayfa 8
- ✓ Het Verlangen Naar Vrijheit .../Dutch sayfa 12
- ✓ Niwe Mang /Kültür-Sanat sayfa 14
- ✓ Küresel Kalkınma ve.../Ekoloji sayfa 16
- ✓ Rahim Ve Rahim Ağzı Kanseri /Sağlık sayfa 17

600 Yıl Önce 'Donan' Korku

Güney Amerika'da Amazon bölgesinde mezar ve tapınak olarak kullanılan gizli bir yeraltı mağarasında bulunan 600 yıl öncesine ait bir düzine mumya, bilim dünyasında büyük heyecan yarattı.

Galeri Amazon bölgesinde gizli bir yeraltı mağarasında 600 yıl öncesine ait bir düzine mumya bulundu. İşte ölüm öncesi yaşanan korku ve dehşeti gözler önüne seren kareler:

Güney Amerika'da Amazon bölgesinde mezar ve tapınak olarak kullanılan gizli bir yeraltı mağarasında bulunan 600 yıl öncesine ait bir düzine mumya, bilim dünyasında büyük heyecan yarattı.

Bir kadın mumyasının Norveçli ressam Edvard Munch'un ünlü "Çılgılık" tablosunu çağrıştıran biçimde, korku ve dehşetten ellerini yüzüne kapatmış olarak bulunması, büyük ilgi çekti.

Bilim adamları, kadının bu pozisyonunun ölüm korkusunu nasıl yaşadığını apaçık ortaya koyduğunu söylediler.

600 Yıl Önce 'Donan' Korkunun Fotoğrafları

"Çaçapoyalar" (Bulut insanları) kabilesi mensuplarına ait bir düzine mumyanın bulunduğu mağara, Peru'nun yağmur ormanları kıyısında üç ay önce yürüyen bir köylü tarafından tesadüfen keşfedildi. Bilim adamları, mağarada 600 yıl bozulmadan kalabilmiş mumyalarla birlikte seramik, kumaş ve duvar resimleri de buldular. Çaçapoyalar, uzun boylu, sarışın ve beyaz tenli oldukları için bazı araştırmacılar Avrupa'dan geldiklerine inanıyor. İnkalar tarafından fethedilen Çaçapoya topraklarındaki tüm kayıtlar, 1512'de İspanyolların işgalinden sonra kayboldu. Bir tek Ant Dağlarında 3 bin metre yüksekteki Kuelap Kalesi kaldı.

Haber7.com

İki yaşındaki Kızın Beyninin Yarısı Yok

İngiltere'de, 2 yaşındaki bir kız çocuğunun doğuştan beyinin yarısının olmadığı tespit edildi.

The Sun gazetesinin haberine göre, görünüşte gayet sağlıklı bir bebek olarak dünyaya gelen Chase'de daha sonra bazı belirtiler görülmesi üzerine doktora başvuran ailesi, şoke edici duruma karşılaştı. Chase'deki anormallikleri tespit etmek için yapılan tetkikler çerçevesinde çekilen beyin MR'ında, küçük kızın kafatasının sol tarafının içinin boş olduğu görüldü.

Böyle bir vakanın çok nadir olduğunu belirten doktorlar, gelecekte kızın durumunun ne olacağı konusunda da tahminde bulunmakta güçlük çekiyor.

Şoke Edici An

Anne Stephanie Jepson, insan hayatında unutulmaz anlar olduğunu belirterek, doktorlar kızının beyin MR'ını gösterdiklerinde

dehşete düştüğünü anlattı.

Anne Stephanie, "Chase'in beyinin sol tarafı yoktu. Sağ taraf gayet normal olduğu halde, kafatasının sol tarafında büyük bir siyah boşluk vardı" diye anlattı.

Hamilelikte yapılan testlerde hiçbir anormallik bulunmadığını, Chase'in gayet sağlıklı bir bebek olarak dünyaya geldiğini anlatan Stephanie, sonraki aylarda Chase'in çok uyduğunu fark ettiklerini söyledi.

Anne Stephanie, 7 aylıkken Chase'in sağ kolunu fazla hareket ettiremediğini ve elinin hep yumruk halinde durduğunu fark ettiklerini, yapılan tedaviye cevap vermemesi üzerine 21 aylıkken beyin MR'ının çekildiğini anlattı.

Doktorların küçük kızın gelecekte durumunun ne olacağı konusunda kesin tahminlerde bulunamadıkları, Chase'in hiçbir zaman konuşamayacağı, yürüyemeyeceği, ancak normal insanların yaptığı pek çok şeyi yapabileceğini de söyledikleri bildirildi.

Küçük kızın şu anda sadece birkaç kelime konuşabildiği ve çeşitli aletler yardımıyla ayakta durabildiği belirtildi.

Beynin sol kısmı dil, işitme gibi faaliyetleri kontrol ediyor. Ancak beynin sağ tarafının, genellikle solun kontrolünde olan işlevleri de yerine getirebileceği belirtiliyor.

Tıbbi Araştırma Konseyi Başkanı Prof. Colin Blakemore, böyle bir durumun bir yetişkin için felaket olabileceğini belirterek, "Ancak bir çocuk beyni, adapte olma ve fazladan sorumluluk yüklenme gibi şaşırtıcı bir kapasiteye sahip" dedi.

Mynet-Haber

Mutlu Annenin Sütü Bol Oluyor

Emziren annelerin ruhsal yönden desteklenmesi, huzurlu bir ortam sağlanması ve mutlu edilmesinin, sütünü de artırdığı bildirildi.

Çukurova Üniversitesi (ÇÜ) Tıp Fakültesi Çocuk Acil Tıp Birimi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hayri Levent Yılmaz, bebeklerin sağlıklı gelişmesi, büyümesi ve hastalıklardan en iyi şekilde korunması için mutlaka anne sütü verilmesi gerektiği bildirdi. Emziren annelerin ruhsal yönden desteklenmesi de sütü artırıyor.

Yılmaz, geceleri emmek isteyen bebeği biberonla beslemek yerine annenin emzirmesi gerektiğini vurgulayarak, bu durumun hem bebeğin psikolojik dengesinin sarsılmaması hem de annenin süt veriminin artması açısından son derece önemli olduğunu söyledi.

Emziren annenin ruhsal yönden desteklenmesi, huzurlu bir ortam sağlanması ve mutlu edilmesinin sütünü de artırdığını vurgulayan Yılmaz, annelere sütlerini artırmak için şu önerilerde bulundu:

"Sütünüzün gelmesini beklemeyin ve kesinlikle şekerli

su vermeden, bebeğinizi doğar doğmaz ilk yarım saat içinde mutlaka emzirmelisiniz. Bebek dünyaya geldiği andan itibaren istedikçe emzirilmelidir. Yeni doğan bebekler genellikle 8-10 öğün emmek isterler. Öğün sayısı daha sonra giderek azalır. Sık emzirme bol süt gelmesini sağladığı gibi, göğüslerin şişmesini ve ağrı duyulmasını da önler. Emzirmeden önce veya sonra mama, inek sütü ya da başka gıdaların verilmesi, bebeğin aldığı süt miktarını azaltır."

Yılmaz, annenin bebeğini emzirdiği dönemde kendi beslenmesine de önem göstermesi gerektiğini belirterek, "Süt veren anneler bol sıvı tüketmeli. Günde en az iki litre sıvı, en az iki bardak süt içilmeli veya yoğurt ve peynir gibi süt ürünleri mutlaka yenmeli" dedi.

Yılmaz, bebeğe ek besinlere 4-6 aydan önce kesinlikle başlanmaması gerektiğini sözlerine ekledi.

Genbilim.com

newaya *Şin*

2007 Haziran Ayı da havası gibi gelişmeler yönüyle sıcak geçecek bir ay olacak. Bu gelişmelerden en önemlisi 1 Ekim 2006 tarihinde ilan edilen ateşkes için beklenen gelişmelerin yaşanmaması ve bundan anlaşılan ateşkesin tekrar bir değerlendirilmeye tabi tutulması olacaktır. Bu gelişmeler ışığında KJB sözcülüğünün yaptığı süreç değerlendirmesine geniş yer ayırdık.

İkinci bir gelişme olarak da Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın sistematik zehirlenmeye tabi tutulduğunun açıklanmasının ardından ortaya çıkan tepkilerin devam etmesi ve bu konuda açığa çıkacak olan gelişmelerdir. Bizler de sizin için 'yaşamın yaşamımızdır'diyen Kürt halkının geliştirdiği tepkileri ve sonuçlarını yansıttık.

Gündemlerimizden biri de yine Türkiye'de 22 Temmuz tarihinde yapılacak olan seçimlere ilişkin DTP Kadın Meclisi'nin açıklamış olduğu seçim stratejisine ilişkin olan haberdır. Yapılacak seçimlerin sonucunda halkların ve onun özü olan kadının demokratik iradesinin ortaya çıkması temennimizdir.

Halklarımızın sahip olduğu demokratik yaşam kültürünün temsilcileri kendilerini bu uğurda feda etmekten hiç çekinmediler. Onları bir yıldönülerinde daha anarken; portre sayfamızda anılarıyla yer vermeye çalıştık.

Halkların demokratik bilinçlerinin gelişmesi daha özgür bir dünyanın mümkün olabileceğinin ifadesidir. Kendi topraklarında daha özgür yaşayabilmek, herkesin olan dünyada mülteci olarak yaşamak zorunda olanların mücadelesiyle mümkündür. Bu yüzden 19 Haziran Dünya Mülteciler Günü'nde Maxmur Kampındaki insanlarımızın yükselttikleri barış sesine kulak vermek amacıyla haberlerimizde yer verdik.

Bu sayımızda sizlere yeni bir gelişmenin haberini vermenin sevincini yaşıyoruz. 2. yılını dolduran gazetemiz, 3. yılında yaşamınızda yeni bir sayfa olan newayajin sitesi ile birlikte hizmetinizde ve hizmet vermenizi bekleyecek duruma getirildi. Sitemizin amacı gazetemizde olduğu gibi kadın bakışıyla tüm dünya gelişmelerini ve çözüm yollarını daha güncel olarak sizlerle paylaşmaktır. Tabii aynı zamanda sizin de siteyi her yönüyle besleyeceğinizi bilerek www.newayajin.org sitesi herkese hayırlı olsun diyoruz.

"On Yılda Bir Beceririm Bunu Ben" başlığı altında trajik bir yaşamın sahibi olan şair Sylvia Plath üzerine yazılan yazı Kültür-Sanat sayfasında ilgiyle okuyacağınızdan eminiz.

Cinsel yaşamın toplumlarda önemli bir eğitim sorunu olduğunu biliyoruz. Yeni Kuşak sayfamızda toplumumuzda da tabularla örülü olan cinsel yaşamın gençleri ve aileleri de yakından ilgilendireceğini bildiğimiz 'Cinselliğin Yaşı Düşüyor' başlıklı haberimizi yer verdik.

"Kadının Gençlik Çağı" başlıklı yaşam sayfamızda 'Tavge Emek'in acı yazısını okurken hem düşünecek hem de huzur bulacaksınız.

Yaşanan kadın katliamlarının adı her gün değişiyor. Ya intihar ya da 'namus' adına gerçekleştirilen ölümler. Bu ayda her gün kaybettiğimiz kadınların anısına mücadele etme gerekçelerimizin yükümüzü ağırlaştırdığını ve daha fazla mücadele etmemiz gerektiğinin bilinci ve eylem gücüyle dolu bir ay dileğiyle, emeklerimiz bizi özgürlüğe ulaştıracaktır diyoruz.

KJB'den Ulusal Birlik Çağrısı

KJB Yönetim Kurulu Üyesi Zaxo Zagros, Ortadoğu'da bölgeye hakim olmak isteyen güçlerin politikalarını, bölgenin son durumunu, 1 Ekim tarihinde beri yürürlükte olan ateşkesi, Türkiye gündeminde yerini alan seçimleri gazetemize değerlendirdi.

Global güçlerin bölgeyi kendi çıkarları doğrultusunda örgütlemek için her türlü yönetime başvurduklarını belirten Zagros, Ortadoğu Projesinin devam edeceğini ve bölgenin yeni bir konseptle karşı karşıya olduğunu ifade etti. Ortadoğu'nun mutlak hakimi olmak isteyen güçlerin, bu projeye bölgede katliam, halklar arasına çelişki sokmak ve askeri yöntemlerle müdahale etmek istediğini belirten Zagros, bunun karşısında düşünsel, sistemsal ve kültürel olarak bir tehlikeye gördüklerinde ise ortadan kaldırmak için çaba gösterdiklerini, bu nedenle siyasi bir denge kurmak için bir hareketlilik içerisinde olduklarını ifade etti.

Tüm bu siyasetler karşısında bölgenin doğru bir siyasetinin olmadığını eleştiren KJB Yönetim Kurulu Üyesi Zaxo Zagros, Ortadoğu'nun her zamanki gibi din, ırkçılık, yarım ve yanlış bilinç, cinsiyetçi toplum anlayışı içinde boğulmuş bir durumda olduğunu dikkat çekti. Aynı zamanda Ortadoğu devletlerinin anti demokratik sistemlerde ısrar ettiklerine, sorunlarını barışçıl yöntemlerle çözmeye yerine, olası bütün savaş ve çaresizlik yöntemlerine başvurduklarına değinen Zagros, bölge güçlerinin dış güçlerin hizmetine girdiğini söyledi. Bunun en belirgin örneğinin Kürt sorununa yaklaşımda görüldüğünü ifade eden Zagros; 'demokratik yöntemlerle çözmeye yerine, Kürtleri ortadan kaldırma gafletini yaşıyorlar, inkar ve katliam politikasında ısrar ediyorlar. Her dört devlet de Kürtleri kırmızı çizgi olarak adlandırıyor, birbirleriyle uyum halinde de Kürdistan Özgürlük Hareketine saldırıyorlar' dedi.

Yaşanan bu kaos içerisinde Kürtlerin durumuna dikkat çeken Zagros, Kürtler üzerinde iki gücün (ABD ve AB) iki farklı siyaseti yürüttüğünü, bölge ve dış güçlerinin yaklaşımının Sayın Öcalan'ın zehirlenmesi tutumunda görüldüğünü söyledi. Zagros devamla şöyle konuştu: 'ABD siyasetinde Kürtlerin yeri var, ancak bütün Kürtleri, Gü-

ney Kürtleri gibi kullanmak istiyor. Bu nedenle her ne kadar Kürtlerin gücünün zayıflamasını istemese de kendi kontrolü dışına çıkmasını da istememektedir. Bu bakımdan Kürt Halk Önderi Öcalan'ın düşünce ve politikası, bunların amaçlarının gerçekleşmesine izin vermemektedir. İmralı sistemi, Başkan Öcalan'ın zehirlenmesi gibi durumlarla Güney Kürtlerine destek verilmesi birbirinden soyut siyasetler değil. Kürt Özgürlük Hareketi dört taraftan cendereye alınmıştır. Avrupa siyasetine bakıldığında, Avrupa Birliği'nin kendi ekonomik çıkarları uğruna Kürtleri sattığı gözler önündedir. Avrupa'da yaşayan Kürtlerin geliştirdiği demokratik hareketlenmeye nasıl yaklaştıkları ortadadır. Avrupa'nın kendi çıkarları uğruna ne insan haklarını ne de halkların haklarını tanıdığı, bütün resmi ve sivil kurumların Kürtler hakkında ölüm kararı verdikleri anlaşılmaktadır'.

'Her zamankinden daha fazla ulusal birliğe ihtiyaç var'

Türkiye'nin Kürt sorununa yaklaşımda bir çıkmaz içerisinde olduğunu belirten Zaxo Zagros, DTP'ye karşı geliştirilen yönelimler için de şu değerlendirmeyi yaptı: 'Demokratik Toplum Partisi DTP'ye karşı sergiledikleri tutumla seçimler karşısında Kürtlere karşı ne kadar ahlaksızca bir siyaset güttüklerini göstermektedir. Bütün siyasi partiler bu tutumu netlikle açıklıyorlar: "Türkiye'de Kürtlerin yeri yoktur. Kürtler ya hizmetçimiz olur ya da terörist olabilirler. Başka hiç bir şekilde siyasi ve toplumsal kimlikleri yoktur" yaklaşımı içerisinde'dirler'.

Bu tür imha yaklaşımlarına cevaben Kürtlerin ulusal birlik esprisi temelinde hareket etmeleri gerektiğini vurgulayan Zagros; 'her aklı başında Kürt, bu saldırının bütün parçalar açısından geçerli olduğunu bilmelidir. İçine gireceğimiz en küçük bir gaflet bile büyük kayıpların sebebi olabilir. Her zamankinden daha çok ulusal birliğe ihtiyacımız var. Kürtler bir daha kaybetmek istemiyorlarsa herkes sorumluluklarına sahip çıkmalıdır. Kürtler birlik olursa, hiç bir güç onları zayıflatamaz. Hewler ve Mahmud'da yapılan eylemler, başlı başına bir katliamdır. Eğer bütün Kürtler zor günleri hep birlikte omuzlamazlarsa, tehlike daha da büyür. Bölgedeki güçler istikrarın sağlanmaması için ellerinden geleni yapacaklardır. Kimse kendini

'Kadın hareketi ne kadar gelişkin adaylar gösterir ve inisiyatif sahibi olursa, gelecek süreçlerde kadın haklarının temsilini ve demokratik siyasetin öncülüğünü yapabilir. Şu ana kadar Kürt kadını bir çok adıma öncülük etti.'

kandırmamasın. Bu saldırı sadece PKK'ye karşı değil, tüm Kürtlere karşıdır. Kürdistan'daki her güç, her Kürt aydını, her yurtsever bu bilinçle hareket etmelidir, aksi takdirde çok geç kalmış olacağız'diyerek çağrıda bulundu.

'Türkiye'de stratejik bir süreç başlayacak'

Türkiye'deki seçimlere de değinen Zagros, Türkiye'deki bütün partilerin, Kürtlerin siyasi bir kimlik kazanmamasına dönük, DTP'yi zayıf düşürmek için amansız bir çaba içerisinde olduklarını, Kürtlerin de bu bilinçle seçimlere katılmaları gerektiğine dikkat çekti: 'Kadınlar, gençler, erkekler bu vahşi saldırıları boşa çıkarmak için çabalamalıdır. Hiç bir siyasi parti Kürdistan'da oy almamalı. Onlar sesimizi kesmek istiyorlarsa oy vermemeliyiz ve onları Kürdistan dışına kovmalıyız. "Ya siyasi irademizi kabul ederler, ya da Kürdistan'da yerleri olmaz" tutumu sergilenmelidir' dedi.

Ayrıca adaylık, seçimlere hazırlık ve katılım konularında kadının oynayacağı rolün önemine dikkat çeken Zagros, açıklamasında; 'Kadın Hareketi ne kadar gelişkin adaylar gösterir ve inisiyatif sahibi olursa, gelecek süreçlerde kadın haklarının temsilini ve demokratik siyasete öncülük yapabilir. Şu ana kadar Kürt kadını bir çok adıma öncülük etti. Bu süreçte de kendini iyi hazırlamalı ve iradesini göstermelidir.' dedi.

KJB Yönetim Kurulu Üyesi Zaxo Zagros, KKK tarafından başlatılan ateşkes süreci için de, ateşkesin son günlerine girdiğini, ancak şu ana kadar hiç bir cevap verilmeyeceğini, kalan kısa zaman diliminde de olumlu bir cevap gelmeyeceğinin çok açık olduğunu belirterek; 'Türkiye'de stratejik bir süreç başlayacak. Türkiye son ateşkes şansını da kaybediyor. Şüphesiz bu Kürtlerin istemi değil. Ancak Kürtler kendilerini katliamdan korumak zorundalar. Bu nedenle mevcut olanaklarla meşru savunmanın aktifleştirilmesi gündemde olacaktır. Biz bütün çözüm olanaklarını seferber ettik ama karşılığında hiç bir cevap verilmedi; tam tersine saldırılar arttıkça arttı. Resmi anlamda bir çözüm ortaya konmadıkça Kürtler savunma haklarını kullanacaklardır' diyerek sözlerini tamamladı.

Kadına dair

Diyarbakır Katılımcı Demokrasi Konferansı

1 2-13 Mayıs tarihlerinde Diyarbakır'da "Katılımcı Demokrasi" konulu uluslararası bir konferans gerçekleştirildi. Ev sahipliğini Bağlar ile Yenişehir Belediyelerinin birlikte yaptığı konferans birçok açıdan anlamlıydı. Her şeyden önce Diyarbakır her geçen yıl Ortadoğu'nun entelektüel ve kültürel merkezlerinden birisi olma yolunda ilerliyor. Bu gelişimde yerel yönetimlerin payı büyük. Söz konusu konferansta Filistin'den, Latin Amerika ülkelerinden, Arap ülkelerinden ve Avrupa'dan gelen katılımcılar kendi katılımcı demokrasi deneyimlerini paylaştılar. Bu tartışmalar ışığında bizim kendi deneyimlerimizi değerlendirme şansı da oldu.

Aslında konferansın her oturumu üzerinde ayrıca durmak mümkün. Hatta yurt dışından gelen konukların birkaç günlük Diyarbakır izlenimleri bile önemliydi. Örneğin Filistin'den gelen katılımcı Diyarbakır ve Midyat'ta gezerken kendisini evinde gibi hissettiğini, mahallelerde kapı önlerinde oturup sohbet eden kadınları gördüğünde kendi mahallesini anımsadığını söyledi ve böylesi tanıdık olan bir coğrafya ve toplum ile görüş alışverişinde bulunma olanağı bulduğu için çok mutlu olduğunu söyledi. Her şeyin Batı üzerinden değerlendirildiği bir siyasal ve kültürel atmosferde aynı coğrafya ve kültürle buluşmak gerçekten önemli ilklereydi. Ama bu kısa köşe yazısında konferansın tüm önemli ayrıntılarını aktarma olanağı yok. Ben de kadına ilişkin bölümde yapılan tartışmalardan söz etmekle yetineceğim.

Katılımcı demokrasi ve cinsiyet eşitliği oturumunda yurt dışından, Boğaziçi Üniversitesinden, Kırkörük Kadın Kooperatifinden, Diyarbakır'daki toplum örgütlerinden konuşmacılar vardı. Ayrıca ev sahipliği yapan Bağlar Belediyesin Başkanı Yürdusev Özsökmenler de aynı oturumda söz aldı. Katılımcılardan biri olan Boğaziçi Üniversitesi öğretim Üyesi Nükhet Sirman, Diyarbakır'a yabancı olan bir akademisyen değil. Hem Tarih Akademisinin çeşitli sözlü tarih atölyelerine katılıyor, hem de Bağlar Belediyesinin kadın intiharlarına ilişkin olarak başlatmış olduğu projeye danışmanlık yapıyor. Aynı üniversiteden Nazan Üstündağ'da bölgede ve özellikle de göçle ilgili çalışmalar yapıyor.

İki konuşmacı da benzer konulara vurgu yaparak kadınların farklı kültürlerde de olsa bazılarının kurtulmuş bazıların ise onların deneyimlerini esas alarak kurtulabilecek kadınlar olarak ayrılmasının yanlışlığına değindiler. Bu saptama çok önemliydi çünkü halen yaygın olan üstü örtük bir batı merkezliliğini deşifre ediyordu. Halen kimi batılı feministler kendi deneyimlerini, "doğu" olarak kodladıkları ülkelerdeki kadınlar için kurtuluş reçetesi olarak sunabiliyorlar. Benzer bir yaklaşımla Türkiye'de de karşılaşabiliyoruz. Türkiyeli kimi kadınlar da kendi "doğu"larındaki kadınlara reçeteler sunuyorlar.

Her iki yaklaşımda da üstü örtük bir milliyetçilik bulunmaktadır. Çünkü çok iyi biliyoruz ki farklı farklı yaşıyor olsalar da kadınların paylaştıkları ortak ezilmişlikler vardır. Ve her kadının ezilmesi başka bir kadının konumu ile yakından alakalıdır. Üstelik ortada kurtulmuş "Batı kadını" diye bir şey de yok. Eğer öyle olsaydı bugün Avrupa ülkelerindeki kadınların aile içi şiddete maruz kalmamaları, tecavüze ya da iş yerinde cinsel tacize uğramamaları gerekirdi. Yaşam standartları ya da eğitim seviyeleri daha yüksek olsa da bu durum, ataerkil şiddetten kurtuldukları anlamına gelmiyor. "Kurtulmuş kadınlar" bu gerçeği göz ardı ettiklerinde hem kendi ezilmelerini göz ardı edebiliyorlar, hem de "doğu" kadınının ezilmesi ile kendi konumları arasında bağ kurma olanağını yitiriyorlar. Kendilerini öğretmen yerine koymaları da cabası.

Bildiğiniz gibi Türkiye'de savaş, yoksullaşma, zorunlu göç ve etkileri gibi sosyolojik/politik gerçekler göz ardı edilerek "doğu" kadınlarını eğitim yoluyla kurtarmaya çalışan çok sayıda kadın bulunuyor. Tüm bunlardan dolayı Nükhet Sirman ile Nazan Üstündağ'ın saptamaları önemliydi.

DTP Kadın Meclisi Seçim Stratejisini Belirledi

DTP'li kadınlar: 'Kadın özgürlük mücadelesine gönül vermiş, kadın bakış açısına sahip, temsil gücü olan ve parlamentoda aktif politika yapmak isteyen kadınları, kadın gücünün ve iradesinin açığa çıkarılmasına katkıda bulunmaya davet ediyoruz'.

Kadın özgürlük mücadelesini, demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olarak gören DTP'li kadınlar, seçim gündemli bir toplantı yapıp; seçim politikalarını, ittifak anlayışlarını, kotaya yaklaşım, adaylarda aranacak kriterler gibi konuları değerlendirdiler. DTP kadın meclisi, Kadın Hareketi'nin tüm bileşenleri ve kadın aktivistlerle bir araya gelerek gerçekleştirdiği toplantıda, kadın iradesini en güçlü şekilde meclise taşımanın yol ve yöntemlerini tartıştı.

DTP Kadın Meclisi, seçime doğru giden Türkiye koşulları ve Ortadoğu'daki son siyasal duruma ilişkin olarak, etnik ve dini çatışmaların körüklendiği, şiddet, çatışma ve savaş politikalarının tüm Ortadoğu'yu kan gölüne çevirdiği sürece değinerek, Ankara'nın izleyeceği dış politikaların bölge barışına hizmet edebileceği gibi; Türkiye'yi bu savaş bataklığına çekebileceğine de dikkat çekti. Demokratikleşme yolunda atılan küçük adımların önünün kesildiği, anti demokratik uygulamaların yeniden hız kazandığı, imha politikalarının gündeme getirilmek istendiğine de işaret edildi.

Halkın iradesinin meclise yansımalarını önlemek için yüzde 10'luk seçim barajının yanı sıra DTP'nin bağımsız aday belirleme kararından, bağımsız adayların birleşik oy pusulasında gösterilmesinin de aynı amaca hizmet ettiğini değerlendiren DTP Kadın Meclisi; 'biz kadınlar da korku, tehdit ve hilelerle örülen bu politikaları boşa çıkarmak, seçim sandığından halkın gerçek iradesini yansıtan sonuçlar al-

mak için bu seçim sürecine aktif olarak müdahil olma kararlılığında'yız' dedi.

Kadın iradesini yok sayan, meclisteki kadın temsilini sembolik düzeyde tutan, kadına vitrin muamelesi yapan erkek egemenlikli zihniyete karşı mücadele etmenin, kadının iradesini güçlü bir şekilde meclise taşımak ve sadece temsili değil, kadın açısından katılımcı demokrasiyi hayata geçirmenin de kadınların öncelikli hedefi olduğunu belirten DTP Kadın Meclisi; Kadın adaylara yüzde 40 kota uygulanmasını öngören DTP tüzüğü gereğince de, bağımsız adayların % 40'ının, bu kota hükmüne uygun olarak kadınlardan oluşacağını belirtti.

Çözümüne ilişkin kadının rolüne değinen DTP Meclisi şunları söyledi: "Erkek aklıyla, erkek diliyle üretilen ve toplumu kamplaştıran ve çatıştıran politikaların önüne geçmek, çözümün dilini oluşturmak için verilecek mücadelede kadın iradesi ve dili önemlidir. Özellikle geri toplumsal yargılar gerekçe gösterilerek ileri sürülen "kadınla kaybederiz" söylemine hiçbir şekilde itibar etmeyeceğiz. Tam tersine "kadınla kazanacağız" şiarının gereklerini yerine getirmek için tüm gücümüzle sürece yükleneceğiz".

Gerek 2002 yılı genel seçimlerinde, gerekse de son yerel seçimlerde kadınların demokraside başarılı sınavlarını verdiklerini, feodalizmin kaleleri olarak görülen yerlerde kadın adayların belediye başkanı olmalarının önemli örnekler oluşturduğuna vurgu yapan DTP'li kadınlar; "kadın özgürlük mücadelesine gönül vermiş, emek vermiş, kadın bakış açısına sahip, temsil gücü olan ve parlamentoda aktif

politika yapmak isteyen kadınları, kadın gücünün ve iradesinin açığa çıkarılmasına katkıda bulunmaya davet ediyoruz. Demokratik, ekolojik, cinsiyet eşitlikçi bir toplum özlemine bağlı olan tüm kadınları da, erkek aklıyla, erkek diliyle üretilen ve toplumu kamplaştıran, çatıştıran, tüketen politikaların yerine, diyalog ve çözüm arayan kadının sözünü meclise taşımak için, büyük bir emek, coşku ve moralle seçim çalışmalarına aktif katılım göstermeye çağırıyoruz' dedi.

Türkiye'deki tüm kadın kurumları, kadın özgürlük mücadelesine emek veren tüm aktivistler ile işbirliği, dayanışma ve ittifak içerisinde olacaklarını da belirten DTP Kadın Meclisi; 'aday göstermedikleri illerde ise, demokrasiye, barışa, adalete, halkların özgür birliğine gönül vermiş, gece yarısı muhtıralarına itibar etmeyen, kadın bakış açısına sahip kadın adaylara destek vereceklerini açıkladılar.

Barış ve demokrasi güçlerinin en güçlü temsilini ortaya çıkarmak için mücadele eden tüm örgüt ve kişilerle işbirliği yapılmasının önemine inandıklarını söyleyen DTP'li kadınlar, gelecek perspektifinde ortaklaşmadıkları, şimdiye kadar işbirliği deneyimi yaşamadıkları kişi ya da örgütlerle, sadece sandıkta işbirliği yapılmasını doğru bulmadıklarını belirttiler. DTP'li kadınlar, ortak bir gelecek kurma arayışında önemli bir süreç olduğuna inandıklarını, bu seçim sürecinde, örgütlü güçlerini açığa çıkararak seçimlere kadın renginin zenginliğini, güzelliğini katacaklarını belirterek açıklamalarını noktaladılar.

Açlık Grevi Sona Erdi

Strasbourg'da 11 Nisan 2007 tarihinden bu yana süren açlık grevi 39. gününde sona erdi. Açlık grevine başından beri 18 Kürt kurum temsilcisi süresiz dönüşümsüz katılırken, toplam 500'e yakın kişi de 5'er günlük dönüşümlü olarak yer aldı.

3 Mart 2007 tarihinde Kürt Halk Önderliği avukatlarının İtalya'nın başkenti Roma'da bir basın açıklaması yaparak Öcalan'ın tutukluklu bulunduğu İmralı Adasında 'sistemik zehirlenmeye' tabi tutulduğunu açıklamaları ardından harekete geçen Kürt halkı, tüm Kürt kurumlarıyla birlikte bu insanlık dışı uygulamaya karşı tepkilerini göstermeye başladılar. 'Öcalan'ın Yaşamı Yaşamımızdır', 'Öcalan'ı Zehirlemek Kürt Halkını Zehirlemektir' sloganları ile harekete geçen Kürtler; Kürdistan'ın dört parçasında, Türkiye, Avrupa, Baltık Ülkeleri, Rusya ve Avusturya gibi dünyanın pek çok ülkesinde açlık grevlerinin yanısıra parlamento, çeşitli TV kanalları, af örgütleri gibi kurumlarda meşru demokratik eylemler gerçekleştirerek Avrupa ülkelerinin ve kurumlarının olaya sessiz kalmalarını protesto ettiler. Bu eylemlerin yanı sıra CPT'nin İmralı Adasına bağımsız doktorlar heyeti göndermesi taleplerini tüm kurumlara iletmeye devam ettiler. Aynı amaçlarla geliştirilen tepkilerden biri de 11 Nisan'da Fransa'nın Strasbourg kentinde 18 kişinin süresiz dönüşümsüz olarak başlattığı açlık grevi oldu.

Strasbourg'da 11 Nisan 2007 tarihinden bu yana süren açlık grevi 39. gününde sona erdi. Açlık grevine başından beri 18 Kürt kurum temsilcisi süresiz dönüşümsüz katılırken, toplam 500'e yakın kişi de 5'er günlük dönüşümlü olarak yer aldı.

Yapılan basın açıklamasına 39 gündür süresiz olarak açlık grevinde olan eylemcilerden Remzi Kartal, Haskar Kırmızıgül, Xebat Öcalan, Avrupa Parlamentosu Kürt Milletvekili Felekna Uca, Süresiz Açlık Grevi Tertip Komitesi Üyesi Ahmet Dere tarafından organize edilen basın toplantısında, açlık grevcileri imzalı açıklama okundu.

Koma Komalên Kurdistan Yürütme Konseyi Üyesi Remzi Kartal, açlık grevinin bitirilmesine dönük alınan karara ilişkin olarak şunları söyledi: "Bu eylem önderliğimizin çok ağır tecrit koşullarında ve ağırlaştırılmış sağlık sorunları esnasında gerçekleşti. Koşulların olanca ağırlığına rağmen, Önderliğimizin kendi yaşamı ve sağlığı söz konusu iken bile eylemcilerin sağlığını ve yaşamını düşünen bir yaklaşımın sahibi oluşu, eylemcileri ve Kürt halkını derinden etkilemiştir. En son yapılan görüşmesinde 'yaşayarak dirensinler, sağlıklarını tehlikeye atmalarını tasvip etmiyorum, tasvip etmiyorum, tasvip etmiyorum' diyerek eylemcilere çağrıda bulunması diğer girişimlerle birleştirilmiş, değerlendirilmiş ve eylemin sonuçlandırılmasına karar verilmiştir". Kartal, grev süresi boyunca direkt ve dolaylı temaslarda ve çeşitli kesimlerle görüşmelerde bulduklarını belirtti. Değişik çevrelerden aldıkları sözlerin, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Therry Davis'in açlık grevinin son bulması gerektiği şeklindeki çağrısı, CPT'nin vermiş olduğu 'olumlu' mesajlar ve Strasbourg valiliğinin eyleme yönelik olumlu yaklaşımının İmralı'ya en kısa zamanda bir heyetin gönderileceği fikrinin oluşmasına yol açtığını belirten Kartal, bunun da eylemciler tarafından böyle kabul gördüğüne işaret etti. Eylemciler tüm bu çevrelerden en kısa zamanda harekete geçmelerini beklediklerini ve vermiş oldukları sözler ile mesajların da takipçisi olacaklarını kaydetti.

Kartal, 39 günlük açlık grevi süresi zarfında Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi'nin bir çok yetkilisi ve kurumunun yanısıra, açlık grevinin asıl muhatabı olan Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi ile görüşmelerin yapıldığını belirterek onlardan harekete geçmelerinin istendiğini ifade etti. Ayrıca Avrupa

Parlamentosu Üyesinin eylemcilerle dayanışma içinde başlattıkları inisiyatif sonucunda, on gün gibi kısa bir zaman zarfında 103 bin 417 imzanın toplanarak CPT'ye sunulduğu hatırlatıldı.

Avrupa Parlamentosu Felekna Uca ise basın toplantısında yaptığı konuşmada, Avrupa Parlamentosu üyeleri tarafından başlatılan bir inisiyatif sonucunda 10 gün içinde 100 binin üzerinde imza toplandığını hatırlattı. İmza kampanyası sonuçlarını 11 Mayıs'ta CPT genel Sekreteri Trevor Stevens'e, AP Sol Grup başkanı Francis Wurtz ile birlikte iletildiğini kaydeden Uca, kendilerinin Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Therry Davis'e bir mektup da gönderdiklerini belirtti. Mektupta Öcalan'ın yanına bağımsız doktor heyetinin son 4 yılda gitmediğini belirttiklerini söyleyen Uca, "Kim olursa olsun, her tutuklunun, tutukluluk şartlarının incelenmesi hakkı bulunuyor" dedi.

Kürt Halkının Dostları Derneği Başkanı Bernard Revollon konuşmasında, "grevcilerin cesaretini selamlıyorum. Bugün grev bitti, fakat eylemler sürüyor, biz Kürt mücadelesinin sesini daha fazla duyurmak için çalışmaya devam edeceğiz" dedi.

Kartal şöyle dedi: "Kuşkusuz bu eylemi başlangıç anından itibaren yüreğinde hisseden ve her koşul altında eylemcilerin yanında olduğunu gösteren halkımız, Kürdistan'ın her dört parçasında ve Avrupa'da yaşadığı ülkelerde gerçekleştirdiği açlık grevleri ve diğer zengin eylemlilikler ile ve en son olarak da 12 Mayıs yürüyüşünde görkemli ve coşkulu katılımı ile kamuoyuna, uluslararası kurum ve çevrelere tavrını göstermiştir. Bu eylemin Kürt halkı tarafından kabul görmüş olması eylemimizin hedefe ulaşmasında belirleyici olmuştur."

Haber Merkezi

Kadına dair

Vildan
Dirik

Mendil

En son ne zaman bir mendil hediye aldınız ya da hediye ettiniz? Hani şöyle zarif ve şık bir kutuya yerleştirilmiş işlemeli bir mendil. Hatta güzel koksun diye bir kaç damla parfüm damlatılmış mendilleri hatırlar mısınız? Sanırım çok azınız 'evet' der. Eh belki yaşı biraz ilerlemiş olanların çekmecelerinin bir köşesinde unutulmuş, bilmem kimin hatırası olarak saklanıp duran eski bir mendil vardır, kim bilir?

Genç yaşta olanlarımızın hayatında ise mendil, büyük ölçüde kullanılıp atılan kağıtlar olarak yerleşmiştir. Her ülkede en tanınmış marka adıyla anılan kağıt mendiller... Almanca'da Tempo, Türkçe'de Selpak gibi yaşantımıza kısa süreli girişler yaparlar. Hiç bir anlamları yoktur kağıt mendillerin; burun silmekten başka da bir işe yaramazlar. Oysa kumaş mendillerin binbir anlamı vardır, unuttuğumuz ya da hiç bilmediğimiz.

Bir mendil aldım bugünlerde hediye olarak. Çok şaşırdım, çok da sevindim. Bunu hediye edenin genç oluşu ve Avrupa'da doğmuş olması gerçekten şaşırttı beni. Eskilerin klasik hediyesi mendilin, çok hoş bir kutu içinde, hem de bu zamanda bana verilmesi çok etkiledi beni. Hani neredeyse kalkıp mendilin tarihçesini araştırmak geldi içimden. Sonra da bu duygularımı sizlerle paylaşmak istedim. Bilinen en eski kullanımı gözyaşı mı, yoksa burun silmek midir bilmiyorum ama, kadınların daha çok kullanmasının altında yine kadının kendini rahat ifade edememesi olabilir, diye düşünüyorum.

Evliliğe gelin olarak girmesiyle ellerine tutuşturulur mendil genç kızların. İstekli olup olmaması hiç bir şeyi değiştirmez. Bu mendili kullanmalı, yani ağlamalıdır gelin kız. Ve ağlanır da çoğunlukla. Kimi zorla verilmesine ağlar, kimi sevinçli olsa da rol gereği ağlar, ayıp olmasın diye. Ağlamayan kızlar ayıplanır, "ne de hevesli kocaya" diye dedikodusu yapılır köylerde. Ama burda en yakını mendilidir ürkek gelinin... Elinde buruşturur durur. Bir başka zamanda kadının sevdiğine mesajdır yere düşen mendil. Düşen mendil yerden alınır, koklanır ve saklanır göğüslerde. Bir umut ışığıdır artık sevgiliye verilen. Ayrıllıklarda mendil yine başrolüdür. Sallanır gidenlerin ardından, gidenler gözden yitene kadar. Bir yandan da ayrılık gözyaşları bu mendille silinir. Türkülerde de yerini alır mendil; "sallasana sallasana mendilini, akşam oldu göndersene sevdiğimi", ya da "güvertede mendil salla, el salla" diye dilimize yerleşir. Düğünlerde halay başını çekenin elindedir allı pullu mendiller. Herkesin bir farklıdır sallayış şekli; kimi zaman bir işaret oyununun değiştiğini gösteren, kimi zaman zılgıtların arkadaşlıdır uyumla titretilen. Eski zaman masallarında duygularını işler genç kızlar mendillere ya da sevdiğinin adını...

Günümüzde bir halkın gizli yasaklı renkleri olarak isyan bayrağı gibi karşımıza çıkar mendiller. Artık ne ağlamaklı kadınların tesellisi ne de saklı duyguların ifadesidir. Apaçık duyguların, ayağı yere basan isteklerin ve kendini sahiplenmenin adıdır allı-yeşilli-sarıllı cıvıllı mendiller. Ürkekçe buruşturulmaz, korkusuzca havada sallanır kalabalıklarda, hep beraber, aynı duyguyla.

Gün mendillere sarılmanın günüdür, çekmecelerde saklı duran mendilleri minnetle anıp, onları unutmadan ama onlara yepyeni anlamlar yükleyerek zılgıtlar eşliğinde sallamanın zamanıdır. Dünü unutmamak, bugünü kaçırmamak, yarını kazanmak umuduyla...

Kadının Özünü Yabancılaştıran Tüm Ötekileştirmelere Karşı Bir Duruştur-II

Kadının özünde ayrımcılık, birbirinden koparma, yabancılaştırma ve bunun üzerinden çatıştirma yoktur. Özellikle milliyetçi ve ırkçı dalgaların yeniden yükseltmek istenildiği ve bununla birlikte halkların birbirine kırdırılmaya çalışıldığı bu süreçte bu kez mücadele ve direniş, ötekilikten kurtulmak için bir 'öteki' olmanın mücadelesi olmalıdır.

Günümüz dünyasında milliyetçi ve ırkçı dalgalarda bir artış olduğunu belirtmiştik. Yeni bir hamle yapma istemiyle gerçekleşen bu artış, esasında bu geleceğe sıkı sıkı sarılmanın ve aşılmaya başlanan eski paradigmayla birlikte, çağın yeni getirilerinde de tahakkümcü geleneği sürekli kılmanın arayışını ifade etmektedir. Ve esasında denilebilir ki modernleşmede çoğu zaman milliyetçi söylemlere başvurarak kendi krizlerini atlattırma çalışmıştır. Uygarlaşma, modernleştirme adına birçok savaş gerçekleştirilmiştir, birçok halk yok edilmiş ve kimi halklar da halen yok edilmeye yüz yüze bırakılmaktadır.

İktidar, milliyetçilik, ırkçılık yalnızca tek bir elden ve merkezden değil, yaşamın her alanında ve her anda yaşamsal kılınarak, an be an üretilerek yürütülmektedir.

Günümüz dünyasında biyo-iktidar diye tabir edilen insan bedeni üzerine kurulan iktidarla her an yeni iktidar alanları açılmakta, insanın düşünceleri, duyguları, bedeni, bir bütünen varlığı üzerinde kurulan denetimle tüm bir toplum aynı anda denetim altına alınmakta ve ona göre biçim kazandırılmaktadır. Milliyetçi, ırkçı yayılmalar da yine biyo-iktidar yöntemlerle yaşam bulmaktadır. En bariz örnekler olarak Türkiye toplumunda görülen televizyon isimlerinden tatalım marka isimlerine, reklamlardan tuttu-

Diğer taraftan uluslar sistemini ifade eden günümüz dünyasının, bugün bir ulus üstü sisteme dönüşmesi esasında ulus-devletçi yapılanmaların aşılması yüz yüze kalmasını getirmektedir. Ama bu aşılma kendisiyle beraber daha da büyük bir tehlikeyi getirmekte, ilerleme insanlığın özgürlüklerin, eşitlikçiliğin, toplumun köklerini ifade eden, öz değerlerini yeniden açığa çıkaran istikameti tersine bir seyir izlemektedir. Ulus üstü hamleyle küresel ölçekte yeni bir egemenlik ve hükümlanlık alanı yaratılmakta-

lım müzik kliplerine, film gösterilerinden tatalım normal bir şölene kadar öne çıkartılan Türk vurguları ve Türklük figürleriyle toplum, bir bütünen milliyetçi bir bombardımana tutulmakta ve özellikle duygulara hitap edecek kültürel bir norm kazandırılmaktadır. Yine daha birkaç gün önce İran'da yayınlanan bir haberde mavi gözlü ve sarışın kişilere yönelik tehditvari yaklaşım, ırkçılığın halen ne kadar güncel olduğunu çok açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Ayrıca Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın direkt yaşamına kastedilen

zehirleme olayı da bu milliyetçi, ırkçı ve kendisinden başka hiçbir etnik kökeni, varlığı, düşüncüyü tanımayan tahakkümcü geleneğin en açık ifadesi olmaktadır. Çünkü Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan ötekileştirmeleri, yabancılaştırmaları ortadan kaldıran, etnik ayrımcılığa karşı çıkan, tahakkümcü ideolojilere karşı özgürlükçü ideolojisini ortaya koyarak bir alternatif oluşturan, bir ulusun, bir etnik kökenin veya bir ırkın üstünlüğüne dayalı değil, tüm kesimlerin renklerini, seslerini bulabilecekleri bir toplumsal yapılanmayı öngörmektedir. Ve öncelikli olarak da ideolojik yaklaşımını ilk ötekileştirilen varlık olan kadının özgürlüğü ilkesine dayandırarak yapmaktadır. Başta kadın olmak üzere, Kürt halkının, ezilen tüm kesimlerin ötekiliğinin aşılması için, kendisinin bir 'öteki' olmayı göze alması, görünen o ki, bir tehlike olarak görülmesini beraberinde getirmiştir.

İnsanlığı ve dünya coğrafyasını sınırlara bölerek, her birinin kendisinin bir diğerinden daha eski ve daha köklü olduğunu iddia ettiği ve sürekli düşman olarak bellenen 'öteki'lere karşı ben-merkeziyetçilikle başlayan ve ırk, ulus adına 'biz' kimliğiyle sü-

rekli savaş açtığı görülmektedir. Diğer yandan bunu meşrulaştıran egemen zihniyetten kurtulmanın elbette ki şansı ve imkanları da bulunmaktadır. Kullanılabilirse bu şans oldukça da büyüktür. Sınıflı toplum tarihi esasında ötekileştirilen ile ötekileştiren arasında geçen keskin mücadelelerin bir yazımından ibarettir.

Tüm bunların en esasta komünal değerlerle, sınıflı toplum değerlerinin bir çatışması olduğunu Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan defalarca kez dile getirmiştir. Komünal değerler, kadın özünü ve kadın emeğiyle yoğrulmuş yaratımları, toplumsal dokuları, kadının duygu-düşünce dünyasıyla oluşmuş yapılanmayı ifade eder. Egemenlikli, iktidarcı, şiddeti içeren hiçbir yapılanmayı içermez ve geçit vermez. Bu nedenle de en fazla kadının bu ötekileştiren milliyetçi, ırkçı, iktidarcı zihniyetlere karşı mücadele etmesi ve en ön saflarda yer alması gerekir. Çünkü kadının özünde ayrımcılık, birbirinden koparma, yabancılaştırma ve bunun üzerinden çatıştirma yoktur. Özellikle milliyetçi ve ırkçı dalgaların yeniden yükseltmek istenildiği ve bununla birlikte halkların birbirine kırdırılmaya çalışıldığı bu süreçte, bu kez mücadele ve direniş, ötekilikten kurtulmak için bir 'öteki' olmanın mücadelesi olmalıdır.

Cinsel İlişki Yaşı Düşüyor

Araştırmalar cinsel ilişkiye başlama yaşının giderek düştüğünü, buna bağlı olarak da ciddi sorunların yaşandığını gösteriyor. Öyle ki 15-19 yaş grubundaki gebeliklerde annenin ölüm olasılığı, geç yaş gebeliklerinden ortalama üç kat daha fazla.

Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği CETAD'ın hazırladığı 'Gençlik ve Cinsellik' toplantısında, gençlerin cinsel yaşamları ve sorunları ele alındı. Cinsel ilişki yaşının kadınlarda 19.5, erkeklerde ise 19 olduğunu belirten Prof. Dr. Selma Karabey, erken yaşta cinsel ilişkinin sosyal, ekonomik ve biyolojik sorunlara neden olduğunu söyledi. Yasaklamanın işe yaramayan bir yaklaşım olduğunu vurgulayan Sosyolog Nurcan Müftüoğlu ise gençlerin yanlış cinsel eğilimlere yönelmemesi için iletişimin önemine dikkat çekti.

Ülkemizde her dört kişiden birinin genç olduğunu vurgulayan İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Selma Karabey, erken yaşta cinsel ilişkinin giderek arttığını söyledi:

"Türkiye'de cinsel ilişki yaşı batı ülkelerinden daha yüksek, bu da gençlerin cinsel sağlığı açısından olumlu bir durum. Ama veriler, dünyaya paralel olarak Türkiye'de de cinsel ilişkiye başlama yaşının giderek düştüğünü, evlilik yaşının ise yükseldiğini gösteriyor."

Cinsel İlişki Hangi Yaşta Başlamalı?

Cinsel ilişkiye başlama yaşının ülkelere göre 12'den 19'a kadar değiştiğini belirten Prof. Karabey, sosyal yapıya göre farklılık göstermekle birlikte ilk cinsel ilişki yaşının kadınlarda 19.5, erkeklerde ise 19 olduğunu söyledi. Eğitim, sosyo ekonomik düzey ve kültürel yapının etkili olduğunu altını çizen Karabey, 'Cinsel ilişki hangi yaşta başlamalı' sorusuna; "Cinsel yaşam ve cinsel ilişki sonuçlarını kaldırabilir hale geldiği yaş hangisi ise bir insan için en uygun cinsel ilişki yaşı odur. Yani yeterli cinsel eğitim almış, bilinçlenmiş, bedensel gelişimini büyük

oranda tamamlamış ve güvenli cinsellik bilince ulaşmış, yani hem kendisini hem de partnerini koruyabiliyorsa, o zaman cinsellik için uygun yaştadır" diye cevap verdi.

Cinsel Davranışların Sonuçları

Prof. Karabey'e göre her cinsel davranışın ve her cinsel kararın belli bir sonucu ve bedeli var. Öyle ki her 20 gençten birinde cinsel yolla bulaşan enfeksiyon görülüyor. Her gün 15-24 yaş grubunda 7 bin HIV vakasına rastlanıyor. Prof. Karabey, "Zaten risk de gençlerin o sonuca hazır olmadan cinselliğe apar topar başlamaları sonucu ortaya çıkıyor. Örneğin genç kızların bedenleri dış etkenlere ve mikroplara karşı henüz hazırlıklı değilken, yani vücut kendini savunamaz durumdayken cinselliğin yaşanması olumsuz sonuçlar doğuruyor. Cinsel organlar ve cinsel organların iç yüzeyini örten mukoza tam olgunlaşmadığı için mikroplara karşı daha savunmasızlar. Dolayısıyla AIDS başta olmak üzere cinsel yolla bulaşan enfeksiyon riski artıyor" şeklinde konuşuyor.

Erken Gebeliklerde Ölüm Oranı Yüksek

Erken yaşta cinsel ilişki ve gebeliklerden dolayı dünyada çok sayıda genç insan yaşamsal tehlikeye giriyor. Araştırmalara göre, her yıl 15-19 yaş grubunda 15 milyon genç kadın doğum yapıyor ve bu yaştaki gebeliklerde annenin ölüm olasılığı, daha geç yaştaki gebeliklere göre ortalama üç kat daha fazla. Prof. Karabey, bunda en çok olumsuz ortamlarda yapılan düşüncelerin neden olduğunu söylüyor.

Mutsuz İnsanlar Yaratıyor

Erken gebeliklerin hem kadının hem erkeğin sosyal yaşamını alt üst ettiğini söyleyen Karabey, "Aile kabul edip evlilik kararı verilse bile o zaman da eğitim hayatları sona eriyor. Gençler, ekonomik olarak bütün hayatlarını etkileyen bir karar almış oluyor, duygusal ve fiziksel olarak hazır olmadığı bir dönemde anne-baba olmak zorunda kalıyorlar. Bu da bir

"Bir tarafta geleneksel değerler, bir tarafta da modern yaşamın onu götürdüğü bir yer var. İşte burada gençler çok hazır olmadan veya kendi ihtiyaçları olmadan cinselliği yaşayabiliyorlar."

insanın bütün hayatını şekillendiren bir olaydır ve sonuçta eğitimden, üretimden uzak mutsuz insanlar ortaya çıkıyor" diye konuşuyor.

Yasaklama İşe Yaramaz

Cinsel bilincin gelişmesi için ailenin çocukla sürekli iletişim ve bilgilendirme süreci içinde olması gerektiğini söyleyen Uzman Sosyolog Nurcan Müftüoğlu'na göre de cinsellikte yasaklama işe yaramayan bir yaklaşım:

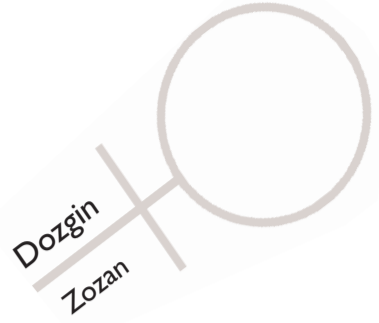
"Çünkü insanoğlu yasağı delmenin bir yolunu mutlaka bulur. Bir takım sınırlamalar olabilir, örneğin cinsel davranışlarla ilgili gence sınırlamalar koyabilir ama bunun neden olduğunu da gerekçeleriyle açıklamak gerek."

Cinsellik Konuşulmalı

Bilgi eksikliğinin en önemli nedeninin cinselliğin ailede ve okulda konuşulmaması olduğuna dikkat çeken Müftüoğlu, bunun için gençlerin bakış açılarını ve değerlerini somutlaştıramadıklarının altını çiziyor:

"Çocuk ailenin duruşundan cinselliğe bakışını öğreniyor ama orada cinsellik konuşulmaması, yasak ve evlilik gibi şartlara bağlı bir olgu. Öte yandan kendi arkadaş çevrelerinden veya medyadan cinsellik yönünde bilgi alıyor, bir taraftan da teşvik unsurları ile karşı karşıya. Bu durum gencin ikilem yaşamasına neden oluyor. Bir tarafta geleneksel değerler, bir tarafta da modern yaşamın onu götürdüğü bir yer var. İşte burada gençler çok hazır olmadan veya kendi ihtiyaçları olmadan cinselliği yaşayabiliyorlar."

Gençlere dair

Yaşamı Uğruna Ölecek Kadar Sevenlerin Anısına

Bir 30 Haziran daha yaklaşıyor. Sadece yaklaşan yıl dönümlerinde hatırlama yaklaşımı doğru değil, ancak geçen yılların sorgulamasını bir kez daha yapmak önemlidir. Çünkü yaşam bir sorgulama olayıdır. Sorgulamayan, kendi tercihlerini yapamayan ve bu konuda mücadele etmeyenlerin sahip oldukları kimlikten şüphe duyulur. Biz böyle bir şüpheye yer vermemek ve doğru yaşamak için sorgulamalıyız. Doğruya dair söylenecek fazla bir şey olamaz ama doğrunun ne denli ters yüz edildiğini dillendirmek için çok şey söylenmesi gerekir. Çünkü mevcut sistemlerin ortaya çıkarmaya çalıştıkları kişilik tiplmesi, sorgulama gibi bir özellikten yoksun olan, sadece verilen ile yetinen, güdümlenmiş, tüketen ve hatta denilebilir ki şizofrenik belirtiler gösteren bir kişilik, dolayısıyla bir gençlik toplumu söz konusudur. Bunun böyle olduğunu Kürt ulusal gerçekliğinin sosyal, siyasal, ekonomik ve tarihsel gerçekliğinden hareket ederek söyleyebiliriz, ta ki topraklarımızda tekrar insanlık değerlerini hatırlatan, yaratan ve bunun için tüm bedelleri vermektен çekinmeyen özgürlük mücadelesinin başlamasına kadar.

Özgürlük mücadelesinin gençlik ruhuyla nasıl fırtınalar yarattığını ve bu fırtınadan sonra da her şeyi yeniden bir düzene kavuşturma mücadelesi tarihini biliyoruz. Ama burada değinmek istediğimiz o fırtınanın, gücünü tarihin tüm insanlık değerlerinden alan ve güncelleştirerek topraklarımızda ve insanlarımızın ulaştığı tüm coğrafyalarda filizlendirerek yeni yaşamlar yaratan ruhun, bu gün nasıl yaşatılmak istendiğidir. Kuşkusuz bu konuda söylenmesi gereken sözler gençliğe dair olabilir. Düşünce ve yürekleriyle bakir olan onlardır. 30 Haziran, bence tarihten gelen bu bakir ruhun günümüzde yaşatılmak istenmesidir. Bu bakirliği kirleten ve bakirliğin nasıl ihanete, katliamlara, şiddete, bireyciliğe dönüştürüldüğünün özelleştirisi de olmaktadır. Çünkü Kürt kadını, Kürt halkı böyle bir bakirliğe büyük bir özlem içerisinde hep saklı kalmış özüyle buluşmanın özlemiyle yaşamıştır. İnsanlığın bakir gençliği ZILAN'la tekrar yaşam bulmuştur.

Tarihten günümüze ortaya çıkarılan bu bakir yaşam gerçekliğinin temeli, yaşamı sevmekle örüldü. 'Yaşamı uğruna ölecek kadar sevenlerle', 'keşke daha fazla verebilecek şeyim olsaydı' diyenlerin fedakarlığıyla örüldü. Özgür yaşamın değeri o kadar büyük ki, sistemin bizlerde yarattığı düşünce ve yürek gücü bunu sorgulamaya ne kadar yetecek, bunu ölçmek gerekiyor. Bunun ölçüsü de özgür bir yaşam uğruna verilecek mücadelenin bedelinde yatar. Yaşamımızda sahip olduğumuz amaçlar, hayaller ve bu uğurda yaptıklarımıza bakarak bunu görmek ve ölçüsünün ne kadar kara olduğunu ortaya koymak da içler acısıdır. Çünkü yaşamın değerini ne yazık ki bilmeden yaşıyoruz. İnsanoğlu varlık nedenlerini bilecek yaşama bağlanır. Zilanca yaşamak da bunun ifadesidir. Yaşam kaynağımız, güneşimiz üzerinde geliştirilen saldırılara kendi cephesinden verdiği güçlü cevapla geleceği korumaya çalışarak gerçekleştirdiği eylem ile -olağanüstü demeyeceğiz çünkü bu tanım onu ulaşılmaz kılar- bugün yaşayabilmemizin gerekçesi olabilmıştır. Ama ya bugün Kürt Halkına, onun öncüsüne karşı geliştirilen saldırılara karşı aynı duyarlılığı göstererek harekete geçebiliyor muyuz?

'Zilan bir manifestodur' denildi. Çünkü geleceği belirlemiştir, yaşamın anlam gücü olabilmıştır. Bu yanıyla da yarattığımız her gelişmeye böyle yaklaşmak ve daha fazlasını yaratma kararlılığını ve gücünü ortaya koymak gençliğimizde saklıdır. Ne mutlu yüreği ve beyni ile her zaman genç kalmayı başaranlara.

Zilan Çizgisini Güncelleştirmek Özgürlüğe Doğru Sahiplenmeyi Gerektirir

Yoğun ve hızlı gelişmelerin yaşandığı bir süreçten geçmekteyiz. Bir yandan 1 Mart'ta açıklanan Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ı zehirlemeyle gelişen inkarcı ve imhacı konsept, buna tepkiler ve kaygılar, diğer yandan ateşkesle rağmen gerilla güçlerine yönelik son yılların en kapsamlı imha operasyonları, yine TC sisteminin çözümsüz politikalarının bir sonucu olarak gündeme gelen erken seçim çalışmaları. Bu kadar yoğun, tehlikeli, riskli bir süreci karşılayabilmek, geliştirilen imha konseptlerini boşa çıkarmak elbetteki süreci doğru yorumlama öngörüsüyle gelişecektir. Kürt Halkının en temel önceliği olan Sayın Öcalan'ı zehirleme yaklaşımı tüm tepki ve kaygılara rağmen sadece Kürtlerin sorunu olmaya devam etti.

Öcalan görüşme notlarında sorunun salt bu kurumlara havale edilmesinin eksik bir yak-

laşım olacağını vurgulamış ve sorunun İmralı sistemi olduğunu belirtmiştir. Dolayısıyla Kürtlerin talepleri İmralı özel tip cezaevinin kapatılması ve Sayın Öcalan'ın özgürlüğünün sağlanması olmalıdır. Diğer yaklaşım kısa vadeli, sorunun kaynağını ve çözümünün tümünü içermeyen bir yaklaşım olacak ve tehlikeyi tümünden ortadan kaldırmayacaktır.

Sistem, imha konseptinin merkezine Kürt Halk Önderini aldı. Bu konseptin diğer bir ayağı olarak da gelişen ateşkes ve çözüm beklentisine rağmen gerilla güçlerini hedef alan kapsamlı operasyonlar geliştiriyor. Operasyonlarla birlikte başta DTP olmak üzere tüm muhalif kesimleri sindirmeye çalışan bir özel savaş furyası başlatıldı. Yine kendi içerisindeki çelişkileri kapatamayan sistem salt Kürtlerle değil, Türkiye toplumunda "tüm öteki"lerle yaşadığı sorunları kapatamayacak bir noktaya geldi. Cumhuriyet mitingleri

Türkiye'de sistemin yaşadığı tıkanmayı, daralmayı çözümsüzlüğü ve Türkiye toplumunun silik, apolitik, sürü insan gerçeğini çok çıplak bir şekilde bir kere daha karşımıza çıkardı. Bu mitinglerde şeriat korkusuyla kadınların kullanılması, ön plana çıkarılması ve bunun demokrasi sayılması geleneği bir tek Türkiye'de var. Türkiye'de gelişen ırkçı ve inkarcı politikaların kadının bazı hasasiyetlerini kullanmalarının önüne geçmek, kadınları kendi çıkarlarına doğru sahiplenmeye ve bu kirli politikalara karşı ortak bir duruşta birleştirmek ihtiyacı bir kez daha yakıcı bir şekilde ortaya çıkmıştır.

Haziran ayına giriyoruz. Bu ay Kürt Halkının özgürlük tarihinde de, Kürt kadınının özgürleşme tarihinde de çok önemli bir ay. Herşeyden önce Zilan ve Sema gerçeğinin yaşandığı, bir direniş, bir özgürlük çizgisi olarak kendisini şekillendirdiği bir ay. Zilan ve Sema yoldaşların gerçeğini böylesi süreçlerde bir kez daha doğru okumak, kendimizi o gerçeğe vurarak katılım sağlamak hayati önemdedir. Zilan ve Sema Kürt Halk Önderliğine ve Özgürlük Hareketine yönelik imha konseptlerinin devrede olduğu iki farklı dönemde bu tehlikeleri görmüş, buna karşı fedaiçe, kaygısız özgürlük ve direniş çizgisini kendi eylemlerinde ortaya koymuştur. Önderliksiz bir yaşama ve çözüme karşı en radikal, en

net tavidir. Özgür kadın duruşunun önderlik çizgisinde gelişebileceğinin, bunun dışında Kürdistan'da kadına yaşam imkanının olmayacağı en somut ifadesidir.

Zilan; esnetilmek, yozlaştırılmak, teslim edilmek, küçük burjuva düzen ölçülerine çekilmek istenen kadının özgürlük çığıdır. Kürt halkının büyük bedellerle kazandığı mevziler geriletilmek, inkar ve imha süreciyle en insan hakları bile elinden alınmak istenmektedir. Bu tehdit en çok da Kürt kadınlarının yaşamını etkileyecek bir tehlikedir. Özgürlük hareketiyle örgütlenen, bilinçlenen, güçlenen Kürt kadını geleneksel sınırlarını parçaladıkça özgürleşti. Kadın özgürleştiği mücadeleyi sahiplendi, büyüttü, mücadelenin temel dinamik güçlerinden biri oldu. Ancak biz, özgürlük hareketi hedeflendikçe Kürt kadınlarının kazanımlarının ve yaşamlarının da tehlikeye atılmak istendiğini çok somut pratiklerden biliyoruz. Mücadelemiz içinde de kendi özgün örgütlülüğünü geliştirdiği oranda güç kazanan Kürt kadını, genel mücadelenin de gidişatını etkilemiş, önemli sıçramalar yaptırmıştır. Bu tehlikeli, riskli sürecin kaygısını kadınlar olarak da doğru yaşamak, doğru çözümlenmek ve doğru katılmak zorundayız. Önderliksiz ve özgürlüksüz yaşamayacağımız konusundaki kararlaşmalarımız en fazla da bu dönemde

Zilan, özgürlük hareketine karşı inkarcı ve imha konseptinin devreye girdiği, önderliğimizin yaşamına kastedilerek önderliksiz bir çözüm arayışının devreye sokulmak istendiği bir dönemde özgürlük ve direniş çizgisini ortaya koydu.

pratikleşmelidir. Bunu en radikal, en sade, en cesur kadın cephesinden geliştirmeliyiz. Özgürlük dışında kaybedecek bir şeyimiz yok. Bunun için Önderliği sahiplenme mücadelesini daha güçlü yürütmek zorundayız. Zilan ve Sema gerçeği de bunu emreder. Bunu yapabilmeyen tek koşulu da kendi özgün örgütlenmemizi güçlendirmek, daralan, marjinalleşen yönlerimizi aşmak, sürüklenen, insiyatifsiz duruşumuzu aşmak zorundayız. Kürt kadını birçok zorlu süreçte özgürlük hareketine nefes aldırın duruş ve pratikler içerisine girmiştir. Bu süreç de kadın açısından öyle bir duruşu gerekli kılmaktadır. Bunu geliştirememek Kürt halkının tümüne kaybettirir, ancak en büyük bedelini yine kadınlar olarak bize ödetirir. Bu bilinç ve sorumlulukla katılmak hem Kürt halkına hem de kadınlar olarak bize çok şey kazandıracaktır.

Suna Kızılkaya

özgür yaşam diyalogları

Demokratikleşmenin özünü teşkil etmekle birlikte, kendi başına ele alınması gereken olguların başında kadın ve etrafında oluşan ilişki ve çelişkiler düzeni gelmektedir. Komünal ve demokratik duruş dengeleri sosyal bilimlerin alanına ne kadar geç ve yetersiz girmişse, ondan daha fazlasını kadın olgusuna yaklaşımda görmekteyiz. Sanki kadının yaşadıkları doğallığın gerekleriymiş gibi bir anlayış tüm bilimsel yaklaşımlarda, ahlaki ve siyasi tutumlarda ön varsayım olarak kabul görür. Daha hazin olanı, kadının kendisi de bu paradigmayı doğal kabul etmeye alışmıştır. Binlerce yıllık halklara dayatılan statülerin doğallığı, kutsallığı, birkaç kat fazlalığıyla kadının tüm zihniyet ve davranışlarına da adeta kazınmıştır. Halklar

kadınlaştırıldığı oranda, kadın da halklaştırılmıştır. Hitler "halklar kadın gibidir" derken bu gerçeği kasteder. Kadın olgusuna daha derinlikli yaklaşıldığında, biyolojik bir cins olmanın ötesinde adeta bir soy, sınıf, ulus muamelesi gördüğü anlaşılacaktır. Ama en çok ezilen soy, sınıf veya ulus olarak. Hiçbir soy, sınıf veya ulusun kadınlık kadar sistemli bir köleliğe tabi tutulmadığını iyi bilmek gerekir.

Kadınlığın kölelik tarihi daha yazılmamıştır. Özgürlük tarihi ise yazılmayı bekliyor. Kadın köleliğinin derinliği kadar karanlıkta bırakılması, toplumda yükselen hiyerarşik ve devletçi iktidarla yakından bağlantılıdır. Kadının köleliğe alıştırılmasıyla hiyerarşiler "ayrıcalıklı kutsal yönetimler" kurulmuş, toplumun diğer kesimlerinin kölelik yolu açıl-

Toplumsal Cinsiyetçiliğin Özgürleştirilmesi

mıştır. Erkeklerin köle olması kadının köleliğinden sonradır. Cins köleliğinin sınıf ve ulus köleliğinden farklı yönleri de vardır. Meşrulaştırılması ince ve yoğun baskılarla birlikte duygu yüklü yalanlarla sağlanır. Biyolojik farklılığı sanki köleliği için gerekçeymiş gibi kullanılır. Yaptığı tüm işler değeri olmayan 'kadınca işler' diye hafife alınır. Toplumun kamusal alanında bulunması dince yasak, ahlaken ayıp olarak sunulur. Giderek tüm önemli toplumsal etkinliklerden uzaklaştırılır. Siyasal, toplumsal, ekonomik etkinliklerin hakim gücü erkeğin eline geçtikçe kadının zayıflığı daha da kurumlaşır. 'Zayıf cins' bir inanç olarak paylaşırlar.

Tüm maddi ve manevi güç olanakları erkeğin elinde biriktikten sonra kadın, artık erkek eline bakan, bazen yalvaran,

bazen tüm onurunu çiğneyerek kaderine razı olan ve sıkça yaşama küserek derin bir sessizliğe bürünen bir varlık haline gelir. Bir anlamda yaşayan ölü demek de mümkündür. Birkaç benzetmeyle olguyu daha da belirgin kılabiliriz. Birinci benzetme kafeste kuştur. Kuş bazen kanarya gibi süslü kılınır. Bazen bülbül gibi güzel sesli kılınır. Herkes kendine göre bir kuşa benzetir. Çokça serçe denilir. Diğer benzetme, dipsiz bir kuyuya bırakılan ke-di gibi sürekli miyavlatıldığıdır. Yiyecek artıklarıyla beslenerek sahibi için iyice ehlileştirilebilir. Belki biraz kaba görülebilir, ama köleliğin derinliğini yakalamak için bilimsel, edebi çok yönlü çabaların gereği açıktır. Muazzam cinsiyetçi bir toplum oluşturulmuştur. Gerçek kabalık şuradadır ki, erkeğin tek taraflı kadın teca-

vüzü bir kahramanlık gibi görülürken, erkek bundan son derece keyif ve gurur alırken; kadın taşlanarak öldürülmekten geneleve kapatılmaya, toplum içine bir daha çıkmamaya kadar her tür acımasızlıklarla karşı karşıyadır. Yine en kabasından erkek cinsel organıyla gururlanırken, kadın için cinsiyet organları bir utanç kaynağıdır. En basit fiziki farklılıkları bile kadın aleyhine kullanılmaktan çekinilmemiştir. Kadının olmanın kendisi bir utanç konusu haline getirilmiştir. Sözde kutsal bir duygu olan aşkta bile kadının yaşadığı gözü kara bir erkek dayatmasıdır. Kız çocuklar her zaman hor görülmüştür.

Demokratik Konfederalizm
Önderliği
Abdullah Öcalan

Ji bo Aşitî Gera Otobusê

Buroya Aşitî ya Jinên Kurd xwe ji bo çalakiya gera Otobusê ya Ewropa amade dike, da ku daxwaza xwe ya aşitiyê biqîre.

Buroya Aşitî ya Jinên Kurd, hewldanên xwe ji bo aşitiyê didomîne. Niha jî xwe ji bo çalakiya gera Otobusê ya Ewropa amade dike, da ku daxwaza xwe ya aşitiyê biqîre. Bi boneya Gera Otobusê ya li Ewropa ku di navbera 2-12 Hezîranê de were li darxistin, asta wê ya armanca û amadekariyê, me ji nûnerên Buroya Aşitî ya Jinên Kurd Songül Karabulut pirsî.

• We biryara pêkanîna vê çalakiyê bi kîjan armançê girt?

Agirbesta ku aliyê Kurd di 1 Cotmeh 2006 de dabû zanîn, ji aliyê Dewleta Tirk ve weke agirbestên berê, ji bo giranî dayîna polîtîkayên tunekirinê hate bikaranîn. Operasyonên leşkerî bênavber hatin domandin û heta hatin berfirehkirin. Li gel vê çewisandinên dewlet li ser qadê sîvîl zêde bû, dîsa kuştinên bêdaraz, binpêkirinên mafê mirovan, tengkirina azadiya raman ke-te rojevê. Tirkiyê, polîtîkayên xwe yê înkâr û imhaye bi hewldana jehrdana Serokê Gelê Kurd Birêz Öcalan didomîne. Ev rêveçûn, hêviyên aşitiyê dişkîne û pêkanîna aşitiyê bê derfet dihele. Berêxwedanekî bi armanca îmhakirina Birêz Öcalan ku 3,5 mîlyon Kurd wî weke îradeya siyasî dipejîrînin, gelek xeter e. Gelê Kurd, êrîşa li ser wî weke êrîşa li ser xwe dipejîrîne û ji vê konseptê xemnak dibe. Ji ber vê yekê Kurdên li Ewropa di 11'ê Avrêlê de greva birçîbûnê ya bê dem dest pê kirin. Em ji vê polîtîkayên ku Tirkiyê bi rê ve dibe, ji ber pêşeroja mirovahiyê gelek xeter dibînin. Ji ber van pêşketinan em çalakiyêke wiha ya ji jinan pêk tê hewce dît. Ji ber pêdivî û berpirsariya li hember aşitiyê, me vê rewşa jehrdanê weke êrîşa li ser

aşitiyê dît û me vê rewşê kire navenda çalakiya xwe. Weke jin emê tevahî hewldanên li dijî aşitiyê eşkere bikin û daxwaza xwe yê aşitiyê carek din biqîrin.

• Ji ber çî çalakiya otobusê? Çalakî kîjan welatan dihevine? Rêbaza çalakiya we wê çî bibin?

Ji bo dengê xwe bigîhin her derf, me pêkanîna gera otobusê di cih de dît. Çalakiya me li bajarê Heilingendam a girêdayîna Rostockê dest pê bike. Weke tê zanîn, zîrweya G8 a vê salê li vê bajarê werê pêkanîn. Li dijî wê gelek derdor li heman bajarê tevî çalakiyên protestoyî bibin. 2 Hezîran 2007'ê de xwenîpeşandanekî mezin were lidarxistin. Emê vê çalakiya xwe bi vê meşê dest pê bikin, piştê Berlîn, Amsterdam, Brüksel, Parîs, Cenevre bigerin û Strasbourgê biencam bikin. Van bajarên ku em bigêhin de standên agahdarkirinê, mîting, panel, hevdi-tînen bi nûnerên civaka siyasî û yê sîvîl re li dar bixin. Bi vî awayî daxwazên xwe bînin ziman.

• Gelo çima çalakiyên xwe dengî çalakiyên li dijî G8'ê tînin?

Em çalakiyên ku li dijî zîrweya G8 tê pêkanîn girîngî pê didin. G8'ê ku koma welatên herî dewlemend ên cîhanê ne, hiştin ku pirsgirêka Kurd he-ta niha çareser nebe.

Di bin alîkarî û berpirsariya van welatan de Birêz Öcalan ji 99'ê û vir ve li Îmraliyê li girtigeha yek kesî tê girtin. Ji ber vê yekê jehrdanê Birêz Öcalan jî di bin berpirsariya van welatan de ye. Bi vê boneyê divê em bi girseyên demokrat û çep ve daxwazên xwe yê aşitî, dadî û azadiyê bînin ziman. Em di vê baweriyê de ne, mirovên ku tevî meşa 2 Hezîranê bibin, mijarên ku em dixwazin bînin ser zi-

man, li hember bi hişyar bibin.

• Asta amadekariyên we çî ne?

Me amadekariyên xwe dest pê kirin. Di navêndên me li jor diyar kirî de ji bo mîtingan serî lê didin, panel tî-

lidarxistin û hevdi-tînen mîhengkirin. Wekî din materyalên înfomasyonê ku di dema gerê de bikar bînin, bi zimanê Elmanî, Îngilîzî û Fransîzî amade dikin. Li gel xebatên teknîkî weke nivîsandina sloganên li ser otobusê, ji bo serlêdanên jinan yê ku dixwazin di gerê de cî bigrin, dimeşînin. Bi kurtî hemû amadekariyên me bilêz didomin.

• Ji bo encamên siyasî hêviyên we ji vê çalakiyê çî ne? Destkeftinên we wê çî bibin?

Çalakiya me di gava destpêkê de wesfa agahdarkirinê dihevine. Heta ji destê me bê, astengiyên li pêşiya aş-

tiyê emê eşkere bikin, girîngiya aşitiyê carekî din ji mirovên ku em bigîhên re vebêjin. Ya duyemîn, em dixwazin mirovên ku wekî me aşitiyê dixwazin, bi wan re têkevin têkiliyê, hejmarê mirovên aşitîxwaz zêde bikin. Ya siyemîn jî, bi çalakiya xwe re em dixwazin carek din daxwaza xwe ya aşitiyê biqîrin. Ji ber ku hevdi-tînen ku emê çêbikin jî di vê mîhverê de be, em dixwazin rêxistinên civaka sîvîl tîxin nava tevgerê. Armanca şênber, helbet civatekî serbixwe şandina Girava Îmrali ye û bidawî anîna sîstema Îmrali ye. Ji bo pirsgirêka Kurd aşitî û ji bo Birêz Öcalan azadî diruşmeya me ya bingeh e.

• Bangawaziya we ji bo çalakiyê hene?

Bangawaziya me destpêkê ji bo jinan e. Em dixwazin di serî de jinên Kurd û jinên gelên din, standên xwenîpeşandan û înfomasyonê ku emê pêk bînin, xwedî lê derkevin, bi cilên xwe yê netewî beşdar bibin û çalakiya me bihêz bikin. Di pêvajoyên avakirina aşitiyê de cih girtina jinan, ji bo aşitiyê bidad û payîdar girîng dibînin. Em di vê çalakiya xwe de bang dikin, tevahî jinan di têkoşîna aşitiyê de jin îradeya xwe derxin holê.

Hanım Oruncak

Xwedawena Azadiyê Zîlan

Ji bo me hevala Zîlan, encama xwedaweniyên hilberîn û afirandinê ye. Xwedawena Azadiyê ye. Ya diafirîne, dijîne, diparêze û rihê herî mezin ê guherînê ye. Bi felsefeya APOYÎ, jiyana qirêj a li ser mirovahiyê tê ferz kirin qebûl nekir û bi ronahiya Serok APO, çalakiya herî mezin û pîroz li dar xist. Bi vê çalakiya xwe re, gelê xwe, mirovahî û jin ji xewa kûr hişyar kir û di dîroka mirovahiyê de rûpelek nû vekir.

Jinên ku dîroka Mezopotamya bi şewitandina bedenên xwe meşandin, ji Îştar heta Zîlan rastiya heyî bi agirê bedena xwe ronî kirine. Ji nû ve rih danê, perdeya tarî parçe parçe kirine û jiyana bedew a bi keda jinê afirandine. Heva-

la Zîlan, bi afirandina çeka azadiyê ya di mejiyê me de, rê li ber têkoşîna me ya îro vekirîye. Bi dengê teqîna hevala Zîlan û bi temsîlkariya wê ya wêneyê sosyalîzm û demokrasiyê yê Serok APO, em hewl didin hemû aliyên xwe yê klasîk û paşdemayî red bikin û bedewiya jibîrkirî ya jiyana destpêkê ya Mezopotamyayê bi dest bixin.

Wê, evîna agir di nava me de geş kiriye, bi hişyarkirina dilsoziya jiyane ya hatiye tarîkirin, bi rastiya me ya cewherî ronî daye jiyane. Kes nikare vê roniyê tarî bike û heta ku em bigihêjin azadiyê û bi agirê wê re bibin yek, em amadene bibin çirûskên wê. Dilsoziya hevaltiyê, ku wê di rihê me de afirandin, wê me li

hemberî her tiştî li ser piyan bihêle û bide şerkin. Şerekî ew çend bêhempaye ku tîna wê, wê li her deverê belav bike, bandorê li hemû jinên ji bo azadiyê yê netew û nijad cûda bike û dîlaneke mezin a azadiyê biafirîne.

Xwedaweniya ZÎLAN, ku nîşaneyê ji nû ve bûyî û gihîştina destpêka nûbûnê ye, bi hemû paqîjiya xwe gihîştîye wateya jiyana rastîn, veguherîye çavkaniya jiyane û bi destxistina jiyana ji me hatiye dizîn e. Sema û hemû lehengên di rêya wê de dimeşin jî, gihîştine wateya jiyane. Bûne hewldana gihîştina hêviyê. Bûye îksîra ku ji nû ve jiyana daye Îştar, Zenûbya û hemû xwedaweniyên Mezopotamyayê.

Di ser re sal dibihurin û xeta Xwedawend Zîlan roj bi roj hîn bêtir zelal dibe, ji bo evîndarên azadiyê.

Meha Hezîranê ji bo kesên azadîxwez meheke pir bi wate ye ji ber ku di vê mehê de li gorî qanûna xwezayê bihar û havîn cîh diguherin. Û di vê mehê de tim û daîm hestên ji bo guhertina pêşerojê di hundurê mirovan de derdikevin pêş. Xwezayê ti carî destê xwe ji mirovan re negirt. Tim bereketa xwe li ser mirovan de baran, ku mirov di vê cîhanê de bijîn.

Em jî dîsa di meha pîroz meha ku leheng û qehramanan de dijîn. Meha ku bi tîrêjên rojê dilê gelan germ dike. Û roj hêza herî mezine ji bo gelên Mezopotamyayê.

Hêvîdar Mûnzûr

Divê em çalakiya hevala Zîlan îsal ji her salê kûrtir binirxînin û li gorî wê yekê nêzî evîna xwe ya azadiyê bibin. Ji ber ku çalakiya hevala Zîlan li dijî êrîşên hêzên qirêj ên li hemberî Rêberê Azadiyê bû. Di germa Hezîranê de, divê em jî weke şervanên heval Zîlan, jehrdanê Rêberê Gelê Kurd Birêz Öcalan bi jiyana û hewldanên xwe pûç bikin û li dora Rêberiya xwe li hev bicivin. Xwedîderketina li Sero-katî xwedîderketina li azadiyê ye û xwedîderketina li xeta azadiyê ya heval Zîlan e.

Dayikeke Şehîd a di Mişextiya Bêdem de

Emîne Yûce ku di biçûkatiya xwe de li ser axa xwe, piştî li ser xakên biyanî de mişextiyê jiyaye, dayika Mehmet (Xelîl) Yûceyê yek ji sazûmankarê PKK û çalakgerê pêngava 15 Tebaxê ye. Emîne Yûceyê 80 salî dîsa di mişextiyê de vedibêje jiyana xwe ya mîna filman.

Yûce ku zarokatiya xwe tunebûnê û hejariyê de buhurandiye, di berdewamiya jiyana xwe de ji xaka xwe dûr, neçar maye her tim di mişextiyê de bijî. Yûce, weke “temenê min buhuriye, lê li gorî wê jî çileyên min hene” dest bi axaftina xwe dike.

‘Hevalê min jî eşqiyayek bû’

Yûce, di zarokatiya xwe de bûye bînerê “tevkujîya Dersimê” ku bi hezaran mirov hatiye kuştin û hatiye mişextkirin. Her wiha Yûce axaftina xwe bi van peyvên didomîne: ‘Ez li gundê Derelerê ji dayik bûm. Em sê keç bûn û yek jî birayên me hebû. Ez herî biçûkê wan bûm. Di nava hejariyê de mezin bûm. Pîr û kalên min dewlet kuştîye. Di wan deman de li Pulumurê çewisandinekî mezin li ser me hebû. Ne zevî û ne jî dewarên me hebûn. Dewlet li dora gundê me girtiye, zarok jî tê de herkesî ji kuştîye. Dayika min ji bo ku ez bijîm, min li nava daristanê de veşartîye. Rojekî sax di daristanê de mame û piştî hatine min ji derê ku lê veşartine, birine. Wan deman me debara xwe bi şivantî û karkeriyê pêk dianî. Berê ku ez şû bikim, komekî ku hevalê min Seyit Alî û tiyê min jî tê de, heft sal sax, li beramberî çewisandina dewletê derketine li ser çiya û şer kirine. Di van salan de dewlet bi temamî xwe li Dersimê bi cih kiriye. Heval û tiyê min jî di wê demê de di encama altaxiyekî de hatine girtin. Piştî van her duyan mişextî Amasya kirin. Ji wê grûbê penc kes di wê mişextiyê ku çûne de jiyana xwe ji dest dan.’

‘Bê ku zarokatiya xwe bijîm, ez hatim şû kirin’

Dayê Emîne bûyera xwe ya zewacê wisa vedibêje: “Piştî mişextiya heft salî efûyekî derdikeve. Û hevalê min Seyit Alî cardin vedigere Pulumurê. Dema vedigere, ti tiştê ya berê li cihê xwe nabîne. Ji ber wê yekê cardin vedigere Stenbolê. Di wê demê de bavê min jî ji ber hejariyê, ji bo xebatê çûbû Stenbolê. Li wê derê hevalê min re rastî hev tîn û dibin hevalê hevdu. Ev hevalî vediguhere yarentiyê û bi hev re biryara vegera welat distînin. Di wê demê de bavê min ji hevalê min re dibêje; ‘min pir ji te hez kir. Dema em vegeerî ezê keça xwe bidim te’.

Yûce dibêje, bavê wê biryara ku di derbarê wê de dayî, ne di wê astê bû ku wê yekê fêhm bikê û bipejirîne: “Dema bavê min vegeerîya gund, ez 13 salî bûm. Dema ji min re gotin “tê şû bikî”,

ez gelek tirsîyam. Hê zarok bûm. Û ev ji min 25 sal mezintir bû. Lê belê li ser daxwaza malbat, ez neçar bûm şû bikim. Piştî zewacê min birin gundekî. Bi hevalê xwe re hîç nedixawim. Min jê re digot ‘Apo’. Wê demê ku gava yekemîn a jîniyê ye, ez neketibûm nexweşîya jinê jî. Ez ditirsîyam û di heman nivîne de ranediketim jî. Min jê re digot; “Apo, ez îro çî karî bikim?” Piştî zewacê cardin çû Stenbolê ji bo xebatê û piştî salekî şûn de zivirî. Di 14 saliya xwe de ez ducanî mam û keçekê min çêbû. Lê min nedizanî ka zarok çawa tîn xwedîkirin. Ji ber ku ez bixwe zarok bûm. Piştî salekê kurekê min çêbû. Di nava wê salê de tiyê min ku cîranê me bû, çû ser dilovaniya xwe. Şeş zarokê wê ku heyî jî min xwedî kirin.”

‘Kurê Min Tevlî Apociyan Bibû’

Ew, ji şûna pêwendî her tim çewisandin dîtine. Jiber hejariyê ketine ser rêyan û li gundekî din dest bi karkeriyê kirine. Yuce; “zarokê min hebû, me dixwest wî bişînin dibistanê. Wê demê Deniz Gezmîş û hevalên wî hatibûn dardekirin. Kurê min Memed di wê demê de çûyibû Libyayê, ji bo xebatê. Me çar sal jê agahî negirtin. Piştî demekî din hevalekî wî hat û hinek dirav ji me re anîbû. Ji min re got; “wê Memed jî were”. Ez li benda hatina kurê xwe bûm. Ji ber ku ez jê tîn nebûbûm. Ji ber dibistanê ji biçûkatiya xwe de ji me dûr ketibû. Û bêriya min jê re her ku diçû zêdetir dibû. Dema rojek derket û hat, min qurban dabû. Û ji bo ku cardin ji min qut nebe jî, min wî zewicand. Lê piştî zewacê cardin zivirî Libyayê. Me incex sê sal û şûn de agahî jê girt ku wî derketiye ser çiyayê û tevlî Apociyan bûye. Ez ne di zanistiya wê têkoşinê de bûm, lewma min ji wan re pirsî, gelo wê were yan na? Piştî wê agahiyê dewlet hîn zêdetir çewisandin li ser me kir. Bi helikopter û sedan leşkeran li dora mala me digirtin. Her ku dihatin bûka min dibirin doxtorê, ku ka Memedê min hatiye malê, yan na.

Piştî agahiyek ji me re hat. Gotin Memeda min li Suriyê hatiye kuştin. Min nedixwest pê bawer bim. Her tim digiriyam. Rojekê yek ji gundiyan rastî Apociyan tê û pirsî Memed jê dike. Jê re pê dinasîne û kesê ku pê re diaxive jê re dibêje ku Memed şehîd neketiye û wê rojekî were serdana malbata xwe. Dema gundî ji min re got, min jê re

‘Ez li benda hatina kurê xwe bûm, jiber ku ez jê tîn nebûbûm. Jiber dibistanê ji biçûkatiya xwe de ji me dûr ketibû. Û bêriya min jê re her ku diçû zêdetir dibû. Dema rojek derket û hat, min qurban dabû. Û ji bo ku cardin ji min qut nebe jî, min wî zewicand.’

got: “Yê ku agahiya Memed anîbû, yekî çawa bû?” Dema ji min re da nasîn, min nas kir ku, ew Memedê min bixwe ye. Şevêkî Memed, bi grûbekî hevalên xwe ve hate malê. Dema min wî pêşberî xwe de dît, dinya ya min bûbû.

Ji ber ku Memedê min cewaz bû. Mirovekî gelek bi coş, bi kêf û qencîxwez bû. Şevêk li gel me ma û sibê jî zû ve kincên xwe yên zavatiyê li xwe kir û ji me veqetiya. Bi çûyina wan re, di encama altaxî kirina sîxûran dîsa bi hevalbendiya helikopteran, leşkeran dora me girtin. Ji me re gotin ‘hûnê dev ji van deran berdin û biçin. Me jî her tiştê xwe hişt û li sala 1985’ê hatin Stenbolê. Em ji xaka xwe mişext bûbûn. Ez ji Memedê xwe tîn nebûbûm û min qasî daxwaza xwe wî himbêz nekir.”

Her wiha Dayê Emîne got ku li Stenbolê nivînekî li ser razin jî tunebûye, piştî ku hewl hatiye dayin rewşa xwe hinek baş kirine. Rojek telefona Dayê Emîne ledaye û jê re gotine “Memed Yuce hat kuştin”.

‘Min keviyek dewisand li ser singa xwe’

Dayê Emîne piştî wê agahiyê hatiye Pulumurê. Hestê wê demê ku jiyayî wiha tîne ziman. Dinya qey bi ser min de hilweşiyabû. Av jî derbas nedibû ji qirka min. Me termê wî xwest, lê nedan. Gotin “qedexeye”. Piştî hewldanan me termê wî ji wan stand. Di wê bîstikê de ez çûm ser termê û keviyekî ku li kêlekê wî bû min danî ser singa xwe. Û min got; kurê min ne diz bû, ne esrarkêş bû û ez bi wê pir bi şad im.”

Yadê Emîne, termê kurê xwe incex kariye piştî deh sal çêbike. Gelek zarokên dayê Emîne ji ber bûyerên ku jiyayîne, hatine Ewropa. Wê û hevalê wê jî, ji ber çewisandinan sala 1997’yê hatine Swîsreyê. Hevalê wî par çûye ser dilovaniya xwe. Termê wî jî şandiye li gel Memedê xwe. Li ser mirina hevalê xwe dayê Emîne nexweş ketiye. Piştî ji nexweşxane ziviriye, jê re gotine ‘tu nikarî li wir bimînî, tê cardin vegeerî kampê’. Yadê Emîne bi gotina ‘min di nava malekî dû çav de jî derxistin. 80 saliya xwe de jî hîn ez di mişextiyê dijîm. Tevahî van êşan ji bo min hê jî neqediyaye’ ve xal datîne axaftinên xwe.

Meclîsa Jinê a DTP Polîtîkayê xwe yê Hilbijartinê Eşkere Kir

ku bi rojeva hilbijartinê ya roja 11 Gulanê hate kirin, hate diyar kirin. Hate agahdarkirin ku mijarên weke nêzîkatiya hilbijartinê, polîtîkayên hilbijartinê, têgihîna hevalbendiyê, nêzîkatiya kotayê, krîterên ku divê li gel berendam hebe, hatin nirxandin û di şewqa sergotarên ku hate nîqaşkirin de jî, li ser rê û rêbazên ku îradeyên jinê ku

polîtîkayên têr bi gef û dekan ve hunandiye, ji sîndûqa hilbijartinê de ji bo encamên baş ku vîna gel a rasteqîn dibiriqîne bistînin, em di vê biryariyê de ne ku têkîl bikin". Meclîsa Jinê anî ziman ku ew dixwazin li dijî zihniyeta zilama serdest ku vîna jinê tinê dihesibîne, temsîla jinê di meclîsê de di asta sembolîk de digre têtîkîşîn, dixwazin ne nimînanî bimînin, dixwazin demokrasiya beşdarîker derbasî jîyanê bikin. Ji ber vê yekê hate agihandin ku, ji sedî 40 berendamên ser-

bixwe ku ji aliyê DTP ve hatiye destek kirin, li gorî darazê vê kotayê, wê ji jinan pêk were. Binê vê hate bixetkirin ku hem di hilbijartinên giştî ya 2002'ê de hem jî di hilbijartinên dawî yên lokal de jin ez-mûnên serkeftî dane, hate bîrxistin ku li deverên weke "kelha feodalîzmê" hatiye dîtin jî berendamên jin bûne serokên şaredariyan.

ewê bi hemû saziyên li Tirkiyê, tevayî aktîvîstên ku ked dane têtîkîşîna azadiya jinê ve di nava hevalbendî û hevkarîyê de bin û hate gotin; "di bajarên ku xwe berendam nedane nîşandan de, yên ku dil dane demokrasiyê, aşî, dad û yekîtiya gelan a azad, yên ku girîngî bi bîrnameyên (muhtira) nivî şevê nadin, berendamê jin ên xwedî lînerîna jinê ne destek bidin,

Piştgirî ji Berendamên Jin ên ku 'Xwedî lînerîna Jinê ne' Were Dayin

bikaribe bi awayekî herî xurt ragihîne meclîsê, hatiye rawestandin.

Ji bo Berendamên Ji % 40 Pêkanîna Kotayê

Berendamên serbixwe jî di pusûleya yekpare de tînan nîşandan û bendava hilbijartinê jî ji sedî 10 e.

Raveya ku bi vê boneyê hate kirin de hate gotin, "em weke jin, ji bo vala derxistina ev

Di daxuyaniyê de hate gotin, di pêvajoya hilbijartinê de, ji bo bi navê jinê encamên çalak werin girtin,

Her wekî din di daxuyaniyê de hate gotin, tevî ku di perspektîfa pêşerojê de nebûne hevpar jî, tenê di dema hilbijartinê de hevalbendiyekî pêş nehatiye dîtin û hate qeyd kirin; "Em jê ne bawer in ku, di xetên polîtîkayê demokrasiyê û azadiyê de ku hevkarîya hilbijartinê bi kes yan jî rêxistinanan re were kirin, feyde bide têtîkîşîna demokrasiyê."

Firat News Agency

Meclîsa Jinê a DTP, di civîna ku bi rojeva hilbijartinê kombûyî de, li ser polîtîkayên hilbijartinê, têgihîna hevalbendiyê, nêzîkatî ji kotayê re û hwd. rawestiya, bi awayekî xurt rê û rêbazên gihandina vîna jinê li Meclîsê nîqaş kir.

Di daxuyaniya nivîskî ya ku ji aliyê Meclîsa Jinê a DTP'ê hate kirin de, encamên civîna

Çareserî Teqez

di Pejirandina Têkoşînê de ye

Bêşik em têgihîna mêr a mezîniyê kevneşopî û têgihîna jinê ya weke hewceyî parastinê qebûl nakin. Pêwîste bi hêviyekê nêzîkî bîngeha jinê bibin. Ji ber zextên neteweyî û çînî, her çiqas ku bîngeh xizmetê ji paşverûtiyê re bike jî, dîsa divê em bi hêvî bin. Piştî jî pêkanîna zemînê ya bi hişmendî tî û pêwîste bête bawer kirin ku ev ê encamê bide. Ji ber vê jî ev yek girîng e ku ji têgihîna mal, milk û namûsê dûr, nêzîkatî lê were kirin. Pêwîste hûn xwe mîna koleyê malê û di nêzîkatiya koletîya jinê de nebînin. Jin jî wisa. Jin jî dema nêzîkatîyê li mal û mêrekî bike, pêwîste li hewandîna xwe û li xwedîderketina li xwe negere. Dema nêzîkatîyê ke bi vî rengî bike, hê di serî de kar xira dibe û azadî tî windakirin. Mixabin hê jî ev nêzîkatî pir xurtin. Niha jî dema ji kesekî diaxivin, dibêjin bi filan malbatê bi filan kes re zewiciye. Ev kesên ku behsa wan tî kirin, ne kesatiyên ci-hêreng in. Teqez ev nêzîkatîyê ke li dijî sosyalîzmê ye. Nêzîkatîyê ke ku şoreşgerî û sosyalîstî nebûye. Gelek jî we hê di derawayê mal û milk de ne. Ji bo we tevan hê jî dibêjin keça filan kes. Ev tî çî wa-

teyê? Ev milkê filankes e. Çend kesên ku xwe ji vê rewşê rizgar kirin hene? Ev bi têtîkîşînê dibe û pêwîste di her qadê de çêbibe.

Mirov nikare ji daneyên jin û mêr jî bikeve rê. Bi gotina min mêrek dît an jî min jinek dît têtîkîlî nayên danîn. Peyva "min dît" pir xeter e. Xebatên ku em didin meşandin ji bo em xwe berdî binîhîra kar e.

Ji ber vê ez vê yekê diyar dikim. Weke ku pêwîste nêzîkatîya li bandorên malbatê yên bi şeweya şoreşgerî bi rexnegirî bin, di têtîkîyên jin û mêrên kadro de jî pêdivî bi vê nêzîkatîyê heye. Teqez ne gengaz e ku bê têtîkîşîn têtîkîliyeke erênî yan jî nerênî were pêşêxistin. Ez vê tenê bi wateya damezrandîna malbatê nabêjim. Di pêşêxistina têtîkîliyeke civakî de jî, ev yek girîng e. Li gor şoreş û nêzîkatîya çînî ya ew temsîl dîke ku derketî holê, têtîkîyên serdest bi rehetî dikarin werin pêşêxistin. Otorîte heye û derfet jî hene. Hûn dizanin di feodalîzmê de haremtî-selamtî heye. Hûn rewşa kapîtalîstan jî dizanin. Ev kar hê xerabtir kirine. Sosyalîzm dixwaze çareseriyê ji vê yekê re bîne, lê hê jî encam bidest nexistine. Ji vî alî ve civaka mê

bêtir di nava zehmetiyan de ye. Civaka me jin wînda kiriye, xwelî bi ser de kiriye, hûnê wê xweliyê tev bidin û li bin binêrin ka tiştê di bin de heye an na. Ji zû ve şewitiye, sar bûye, bûye xwelî, lê dîsa jî em lê digerin. Em dinêrin û dibêjin ka tiştê di binyata de heye an na. Em hinekî jî wiha lêkolîn û lêgerînê pêk tînin û nêzîk dibin. Pêwîste ev yek di bîngeha têtîkîşînê de were pêkanîn. Têtîkîliya berbiçav ji vî alî ve xeter e. Di civaka me de gotina "me revand" an jî "me xwest û hevqas qelen da," wiha diyar e û ev bêsîlbûn e. Tê zanîn di vî warî de kesê ku otorîte û diravên wan heyî, çawa bandora xwe dikin û encamê digirin; koletiyê pêş dixin. Dayîn û standîna kesên, rêzik koletîyê. Baş e dan û standîna çiyê? têtîkîyên ku wiha werin pêşêxistin, hê ji serî de têtîkîşîyî ne û ya xerab jî ev e. Gelo gengaz e ku em têtîkîliyan bi zorê bînin astekê? Ev bi diravan çênabe. Ê bi otorîteyê jî çênabe. Jixwe di vî babetî de, koletîya otorîteyê hatiye pêşêxistin. Ango pêwîste vî derbarî de derketineke nû pêk were.

Derketinê çawa pêk were? Wisa tevgera bi hestyarî jî çênabe. Gotina "gelekî ji te hez

dikim" jî çênabe. Teqez rêyê ke derketinê şert e. Li gor we ku ji malbatê hatibe hezkirin, têtîkîlî yê bi hêsanî werin danîn û pêşêxistin. Li gor min qet nabe. Di van pîvanan de çênabe. Hûn dizanin, modeya gel a derbasdar, nêzîkatîya ku 12'ê Îlonê rageş kirî ye. Çanda arabesk bi awayek erjeng ev têtîkîlî bêsîl kirine. Baş e çareserî çiyê? Çareserî di têtîkîşînê de ye. Di pejirandina têtîkîşînê de ye. Di vir de jî bi gotina "Ez teorîsyen im, ez wiha bi bandor im û bi raye me" qet nabe. Bi gotina "ez wiha lihev hatî me, wiha qeşeng im" jî çareserî çênabe. Çareserîya vî pîrsgirêkê, bi têtîkîşîna siyasî ve girêdayî ye. Bi rêzikên kevneşopî, bi kevneşopîyan, bi têgihîna namûsê jî çareser nabe. Hûnê bibêjin ma çima? Em dikarin bibêjin ku emê bi têtîkîşîna xwe ya şoreşgerî ve çareser bikin. Ev encex bi xebateke wiha pêk were. Çalakiyê ke milîtanî pêwîst e.

Rêberê Koma Komalên Kurdistanê
Abdullah ÖCALAN

Wergera ji Tirkî:
Jîr DILOVAN

Het Verlangen Naar Vrijheid Heet: MAKHMOUR

Zal het volk in Makhmour die het meest geleid heeft in de oorlog, ooit terug kunnen keren naar hun eigen moederland? Zal de vredesoproep een positief antwoord krijgen? Zal er een einde komen aan de oorlog?

De 11000 mensen streven ernaar om met hun eigen identiteit en als ieder

lossing komen?

In de smalle straten die allemaal leiden naar de hoofdweg zien we in de ogen van de bejaarde moeders en vaders, maar èèn wil en dat is: "Dat er een eind komt aan de jarenlang durende oorlog."

De enige wil is VREDE

De bevolking die al dertien jaar als asielzoeker in eigen land en op eigen grond leeft wilt maar èèn ding en dat is vrede. De mensen die in Makhmour leven verlangen ernaar voordat ze hun ogen op de wereld sluiten nog een keer hun eigen grondgebied waar ze geboren en getogen zijn kunnen zien, ruiken en het water drinken. Ook al zal het misschien de laatste keer zijn voor hen, ze hopen voor altijd dat ze terug zullen keren naar hun eigen geboortepaars. Ondanks alle pijn wat ze geleefd en gelijed hebben blijft de bevolking van Makhmour overeind staan. En de enige wil is en blijft vrede! Leven in een omgeving waar vrede en rust heerst, is een van de rechten van de bevolking. De wil dat er een einde komt aan de geleden pijn en onrust is begrijpbaar. In de kamp van Makhmour waar ongeveer 11000 mensen wonen, is vanuit de ogen van de bevolking te lezen hoezeer zij verlangen naar vrede. Het woord vrede rolt vanzelf uit hun mond. Aan de altijd lachende gezichten, ogen, woorden van de bevolking is maar een ding duidelijk te merken. De mensen verlangen en willen dat er vre-

de komt. De wil van baby's, kinderen, tieners, ouders en volwassenen. Kortom de wil van jong en oud verenigd zich bij een woord en dat is vrede.

Wat al een sinds korte tijd op het nieuws is, is het agendapunt van Ankara, namelijk het laten sluiten van het asielzoekerscentrum in Makhmour. Zoals het sluiten geen oplossing zal zijn, zal het ook heel erg moeilijk zijn om de mensen die verplicht zijn gesteld om in hun eigen grondgebied als asielzoekers te leven terug te laten keren naar Turkije, omdat de situatie in Turkije nog steeds niet veranderd is. De bevolking in het asielzoekerscentrum Makhmour vinden dat er een eind moet komen aan de lang durende oorlog en om de kwestie op te lossen moet er positief gereageerd worden op de wapenstilstand. Ze willen niet meer als asielzoekers op hun eigen grondgebieden leven. In plaats van het sluiten van de kamp moet er een politieke, democratische oplossing komen voor de Koerdische kwestie.

We moeten gehoorzaam zijn aan de stemmen van de bevolking van Makhmour. Als we ook maar een klein beetje een geweten hebben over het menselijk bewustzijn. Als we nog een klein beetje menselijke gevoelens hebben moeten we luisteren naar de stem van de mensen die naar vrede streven.

Vertaald door: Zeynep Yüce

Sozdar Dersim

Verdient liefde de Doodstraf

Omdat een Ezidise vrouw genaamd Xatu Dua verliefd werd op een moslim werd ze met stenen tot de dood veroordeeld. Na deze gebeurtenis is er een campagne begonnen in de Koerdische federale staat. De campagne is tegen geweld wat op vrouwen wordt. De voorstanders van de campagne, benoemt de gebeurtenis als een grote schande van de staat.

De 17 jarige Xatu Dua werd door honderden mensen bekogeld met stenen. De beelden van de bekogeling is met een mobiele telefoon opgenomen, Op de gruwelijke beelden was te zien dat de 17 jarige meisje zichzelf probeerde te beschermen door haar handen voor haar gezicht en hoofd te houden. Tussen de mensen die haar bekogelden waren er ook agenten aanwezig. Het meisje werd op een gruwelijke wijze vermoord door honderden mensen.

Aan de stad Sengal verbonden dorpje Behza, waar de 17 jarige meisje Xatu Dua op een gruwelijk wijze vermoord is. Vele verenigingen en instanties hebben een protesterende uitspraak gedaan over het feit dat een meisje wordt vermoord omdat ze verliefd word op een jongen van een ander geloofsovertuiging. Vele van deze organisatie zoals; De vereniging van de vrouwenrechten, Auteurs, schrijfsters, en andere verenigingen doen mee aan de campagne. Het doel van de campagne is: "Dat het geweld tegen vrouwen voorkomen moet worden en dat er hiervoor wetten gesteld moeten worden.

De voorzitter van de campagne zei in zijn uitspraak het volgende: "Haar

enigste schuld was het feit dat ze verliefd was, wij bekritisieren de wijze waarop het meisje vermoord is. Het 17 jarige meisje Xatu Dua is op 7 april jl. In het dorpje behzan voor de ogen van honderden mensen bekogeld met stenen en geen ene bevoegd gezag heeft ingegrepen." Zei de voorzitter en ging verder met zijn uitspraak. "Ze zeggen dat ze er niet van op de hoogte zijn, maar integendeel ze waren erbij en keken en hielpen bij het plegen van de gruwelijke moord.

De moordenaars lopen vrij rond.

In de uitspraak werd het volgende benadrukt; "De moord op vrouwen wordt getolereerd. Het is bekend dat er in Koerdistan en Irak vrouwen onderdrukt worden. De rechten van de vrouwen zijn beperkt, Ze worden behandeld als tweederangs burgers. Zelfmoord, moord en geweld tegen vrouwen komen in het gebied dagelijks voor. Hoewel het voor het eerst is dat er op zo'n gruwelijke wijze moord wordt gepleegd in Koerdistan, zie je dat er ook zo'n soort moord geaccepteerd word. De moordenaars lopen nog vrij rond en worden niet vervolgd.

De regering blijft passief

In de uitspraak van de campagne stond dat de koerdische regering in het beschermen van vrouwen en de wetten schrikken de moordenaars niet af. Hierdoor worden duizenden vrouwen de slachtoffer van eerwraak. In de uitspraak werd de aandacht gezet op het feit dat geweld toeneemt door discriminatie en geloofstradities. Wij protesteren en bekritisieren dit soort barbaars gedrag en geweld. In de uitspraak werd het volgende opgeroepen; "Wij roepen alle vrouwenbewegingen, politieke partijen en alle burgerorganisaties in Koerdistan op, om eerwraak te protesteren en te bekritisieren.

De organisaties die de uitspraak ondertekend hebben willen het volgende: De moordenaars moeten door de regering veroordeeld worden.

De regering moet wetten stellen tegen het vermoorden, onderdrukken en terroriseren van de vrouwen.

Het moet voorkomen worden dat, dit soort barbaars gedrag en geweld een gewoonte wordt. De regering moet eerwraak als een zware delict behandelen.

De genen die deel willen nemen aan de campagne kunnen zich wenden tot de coördinatoren van de campagne de heer Hozan Mahmud en Reqa Rauf. Via de volgende emailadressen kunt u ze bereiken: "houzan73@yahoo.co.uk en rega rauf@yahoo.com.

Vertaald door: Zeynep Yüce

'Yine Yaptım, On Yılda Bir Beceririm Bunu Ben'

Dizelerinde kimi zaman seks işçisi, kimi zaman manik depresif bir hasta. Ama en çok da kendi var oluşunu arayan bir kadın... Yalnızlığın ve anlaşılmamış olmanın kollarında kıvranan aykırı bir şairdir Sylvia Plath.

alıp aynı zamanda tarihsel bir intihar kronolojisini de ortaya döktüğü yapıtında, Sylvia Plath'ın intihar eğiliminin babasının ölümünün ardından, çocuk yaşlarda başladığını söylüyor. Plath, ailesiyle birlikte oturdukları evin bodrumuna inmiş, içine sığabileceği bir alana mezar kazmış ve kendini toprağa gömmüş. O'nu bulduklarında zorlukla nefes alabiliyor.

1955'te bir burs alarak Cambridge Üniversitesi'nde okumak üzere İngiltere'ye gitti. Bir sene sonra Ted Hughes'la tanıştı ve evlendiler. İngiliz şairi Ted Hughes gibi biriyle evlenmek, Sylvia Plath'a bulunmaz bir şans gibi geliyordu. Hem bir kadın hem bir şair olabilecekti.

İki çocuk sahibi olan Sylvia şair yazmayı hiç bırakmadı. Kocasının kendisini başka bir kadınla aldattığını öğrendiğinde Sylvia, yıllardır gerilere itmeye çalıştığı manik-depresif sulara yeniden yüzme başladı. Arkadaşı Anne Sexton ve hayranı olduğu Virginia Woolf gibi yaşamına kendi elleri ile son vermeden, kocasının yanından ayrılarak başka bir eve geçti. En güzel şiirlerini bu birkaç aylık dönemde yazdı. Takvimler 11 Şubat 1963'ü gösterdiğinde Sylvia otuz yaşındaydı ve başını fırının içine sokmuş, soluduğu gazla kendini zehirlerken, ardında edebiyat dünyasına damgasını vuracak şiirlerini bırakarak bu dünyadan çekip gitmişti.

Sylvia' Plath her on yılda bir dediği intihar girişiminde son bir kez ecel ile düello yapmış ve kazanmıştı. Belki de çokça yazılıp çizildiği gibi son anda kurtarılacağına inanmış, bu yüzden doktorunun telefon numarasını evin telefonunun yanına bırakmıştı. Oysa Sylvia sevgiyi arıyordu, kirlenmişti dünya. Ölmeden hemen önce kızının baş ucuna bir bardak süt ve bisküvi bıraktıktan sonra çocuklarının uyuduğu odanın kapı boşluğuna battaniye kapatması ve kapının bütün aralıklarını gaz sızdırması diye bantlaması, onun sevgisini ve sorumluluğunu da gösteriyordu ve ölüme karalı gidişini...

"Ölmek bir sanattır

Her şey gibi eşsiz bir ustalıkla yapıyorum bu işi,

Öyle ustaca ki insana korkunç geliyor

Öyle ustaca ki gerçeklik duygusu veriyor

Bu konuda iddialyım sanırım."

Evet, o Amerikan şairinin cadı kraliçesi bir kadın çılgınydı; kendini hiçliğin kollarına bırakmış, hiçlikte var etmiş bir kadın sesiydi.

1950'lerin Amerika'sında McCarthy dönemi. Cadı avı, Rosenbegler davası ile o dönemin kadınlarının yaşamlarını kendisinden yola çıkarak sorgulayan Sylvia Plath, tek romanı olan Sırça Fanus'ta kadının sıkıştırılmışlığını şöyle ifade eder: "Bir gün bir yerde, okulda, Avrupa'da, herhangi bir yerde, o boğucu çarpıtılmalarıyla sırça fanusun yeniden üzerine inmeyeceğini nasıl bilebilirdim? O sırça fanus ki, içinde ölü bir kelebek gibi tıkanıp kalmış biri için, dünyanın kendisi kötü bir düştür"

Kendi çelişkilerini çok açık bir dille yazma cesareti gösteren Sylvia Plath'ın ardında bıraktığı şair ve kadın çılgığı bir çok tartışmaya yol açtı. Şu bir gerçektir ki ister bir ruh hastası, ister kışkıran bir kadın olarak nitelendirilim. Sylvia Plath, dişil bir dille yazmış, erkeğin kadın üzerindeki baskısını toplumdaki savaş ve kırılmaları dişil bir ifade ile sorgulayıp reddetmiştir. Bu yüzden daha çok şiirleri ile tanınan Sylvia Plath'ın 'Sırça Fanus' romanı erken feminist bir metin ve kadın hakları hareketinin edebi sembolü olarak görülür.

Baba, baba, seni piç!

Artık seninle işim tamamen bitti.

Kocasını ve babasını yani hayatını belirlemiş erkekleri tehdit ettiği bu şiirinde, öldürmek istediği erkek değil, eril ideoloji ve faşist sistemdir. Yahudi tutsaklar üzerinde biyolojik deneyler yapan Alman doktorların kimliğini yakıştırdığı babası, onun hayatındaki bütün olumsuzlukların temel kaynağıdır. Babasını bir Nazi olarak dillendiren Sylvia Plath, kendisini ise toplama kampına kapatılmış bir Yahudi kız gibi görür. Babayla buluşma, ölüme yürüme, ölecek yeniden doğuş eylemi, erkekleri yiyen yamyam bir cadıya dönüşme olacaktır:

"Ben diriliyorum, kalkıyorum işte Küllerin arasından, kızıl saçlarımla Ve insan yiyorum hava solurcasına"

O bir dahi kadın şairdi. Hayatın içindeki çirkefi kabullenememiş, kelimeleri ve kısacık yaşamı ile isyan edip karşı durmuştu. İzaha gelmek istemiyor, üzerine geçirilen gömleğe tırnaklarını ve dişlerini geçirmiş durmadan parçalıyordu. Şiirlerinde kan, şiddet ve jilet imgelerine rastlanır sıkça. Bu onun hem yaşamın içindeki zorluklarına olan isyanı hem de karşı duruşuydu.

Bu dünyayı protesto edip geride ruh iklimlerinin çalkantılarını, yüreklerinin sevgi kıvrımlarını ve isyanlarını bırakıp giden şairlerin sayısı hiç de az değildir. Dünya edebiyatında intihar etmiş şairler: John Berryman, Hart Crane, Sergei Esenin, Adam L. Gordon, Randall Jarrell, Vladimir Mayakovsky, Sylvia Plath, Sarah Teasdale and Anne Sexton'dur.

Türk edebiyatında intihar etmiş şairler ise şunlardır: Nilgün Marmara, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü' mezunu. 29 yaşında, "yaşama karşı ölüm" dedi ve intihar etti. Sylvia Plath sevgisi, Marmara'yı ölümden de sevdiği şairin yazgısıyla birleştirdi. Plath üzerine inceleme yaptı. Bu şairin, bireyin yalnızlığına ve varoluş sorununa bakışı genç şairi etkiledi. Şiirlerinde çoğunlukla birinci tekil kişinin düşle gerçek arasında gidip gelen kırılmalı izleklerini kullandı. Şiir Kitapları: Daktiloya Çekilmiş Şiirler (1980), Metinler (1990), Kırmızı Kahverengi Defter (1993). (Günlük.)

Zafer Ekin Karabay ;1975 yılında Kayseri'de doğdu. 13.09.2002 tarihinde hayatına son verdi. 1999 Varlık şiir ödülü ve 2000 Arkadaş Zekai Özger şiir ödülü sahibi. Şair, 'Şubatta Saklambaç' adlı bir şiir kitabı bıraktı ardında.

Kenan Özcan, 1959 yılında Fatsa'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini burada tamamladı. 1979 yılı Aralık'ta tutuklandı. Fatsa Davasında yargılanmakta iken 20 Ekim 1985 tarihinde Amasya Askeri Cezaevi'nde hüccesinde ölü olarak bulundu.

İmam Aygün; şairin, 1970 ve 1980 yıllarındaki iki askeri darbenin ölüm evlerine dönüştürdüğü cezaevlerinde 16 yıl 2 gün direnmesi, bu direncini dışarıya taşımasına yetmemiş, cezaevinden çıktıktan dört yıl sonra 1994 yılında 45 yaşında kendisini Seyhan Irmağının kollarına bıraktı.

Sosyal Ekinci, Kars'ta doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü mezunu. Siyasi kimliğinden ötürü gözaltı, (1979-1981), tekrar gözaltı (1983). 6 yıl İstanbul cezaevlerinde tutukluluk, 1989'da şiir kitabı Çağrı'nın toplatılması. 4 Eylül 1994'te İstanbul'da hayatına son veriş. Şiir kitapları; Biri Yitik İki Ülke, Çağrı, Yıkıntılar Altında.

Kaan İnce, 2 Şubat 1970 tarihinde Ankara'da doğdu. Ankara üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde okudu. Şiirleri Çağdaş Türk Dili, İzlek, Promete, Yazılı Günler gibi dergilerde yayımlandı. Ölümünden sonra İzlek dergisinin girişimiyle Kaan İnce Vakfı kuruldu.

1992 yılında Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödüllerinde "Dikkate Değer Şairler" arasında yer aldı. Şiirleri: Yazılı Günler, Çağdaş Türk Dili, Promete, Karşı dergilerinde yayımlandı. İstanbul'da Kadıköy'de Ozan Eczanesi'nin üstünde, Ümit Otel'i'nin balkonundan atlayarak yaşamına son verdi. Şiir Kitapları: Gizdüşüm (1992), Kan (1997)

Sylvia Plath'ın Türkçedeki eserleri: Sırça Fanus (Bell Jar)- roman / Can Yayınları

Johnny Panik ve Rüyalarda Kutsal Kitabı - şiir / Altıkırkbeş Yayınları

Suyu Geçiş - şiir / Artshop Yayınları

Ariel -şiir / İmge Kitabevi Yayınları

Sylvia Plath'ın Güncelleri / Oğlak Yayınları

Üç Kadın / Oğlak Yayınları

"Bir gün bir yerde, okulda, Avrupa'da, herhangi bir yerde, o boğucu çarpıtılmalarıyla sırça fanusun yeniden üzerine inmeyeceğini nasıl bilebilirdim? O sırça fanus ki, içinde ölü bir kelebek gibi tıkanıp kalmış biri için, dünyanın kendisi kötü bir düştür".

Şiir; edebiyatın tek kişilik ordusu, yüreğin damıtıklarını harf harf, kelime kelime birleştirip kocaman bir okyanusa dönüştüren, imgelerin, isyanın ve sevdanın sancılı doğumlar ülkesi.

İngiliz ve Amerikan şairinin cadı tanrıçası, dizelerinde kimi zaman fahişe, kimi zaman manik depresif bir hasta. Ama en çok da kendi var oluşunu arayan bir kadın... Yalnızlığın ve anlaşılmamış olmanın kollarında kıvrılan aykırı bir şairdir Sylvia Plath.

Şiir dizelerinde yazılan olmaktan, mısralarında tapınılan, lanetlenen, özlenen olmaktan firar eden kelimelerimin efendisidir Sylvia. Yüreğinin bütün sokaklarında tutuşan isyan ateşleri, sevdalarının ve özlemlerinden dibe vurmuş tortunun sözleri ile yazar.

*İnsan oldum, tek başına doğan
Kadın oldum, sağlam malzemeden,
Yaşarım sığıldığım suyla taşın,
Ballı börekle beslenmeden (1)*

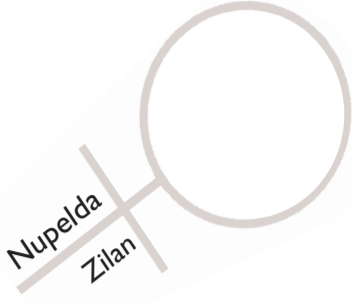
*Gel, cesaretin varsa, sen de benim
Haklılığuma, cüretime ve ilham
Kaynağıma sahip olabilirsin. (2)*

Sylvia Plath, Alman-Avusturyalı bir ailenin kızı. 1932, ABD doğumlu. II. Dünya Savaşı'nın acılarının ve dehşetinin izlerini yüreğine ilmek ilmek işleyerek büyüdü. 1953'te yirmi bir yaşındaki Sylvia Plath, feminist düşüncelerin ağırlığı ile öğrencilerini mezun eden Smith Koleji'de başarılarına her gün başka bir başarı katarak, durmadan şiir yarışmalarına katılıyor ve ödüller alıyordu. Sylvia Plath'ın başarı kaydettiği bu gençlik yıllarında, içinde oluşan kocaman bir boşluk vardı. Babası öleli tam on üç yıl olmuştu. Babasının ölümü Sylvia'nın kendi psikik dünyasında yalnız kalmasının ilk adımını oluşturuyor. Sylvia sekiz yaşındayken, babasının öldüğünü haber alır... İlk tepkisi şudur: "Allah'la bir daha hiç konuşmayacağım."

Çünkü Allah, küçük kıza verdiği sözü tutmamış, babasını ondan alarak yaptıkları anlaşmayı bozmuştur.

Yalnızlık, depresyon ve yanlış psikiyatrik tedavinin sonucu yirmi bir yaşında başarılarını hiçe sayarak ilk intihar girişiminde bulundu. "Bir yürüyüşe çıktım, yarın dönerim" demişti yazdığı mektupta. Ölümünden dönmüş ve akıl hastanesinde tedavi altına alınmıştı. Al alvarez, "suicide-the savage god", Sylvia Plath'ın intiharı bağlamında ele

Kadına dair

Kadındaki Anlam Doğurganlığı

Kadın doğurganlığı genelde bedensel bir gerçeklik olarak ele alınır. Bu doğrudur tabii ki. Ancak kadın kendi beyninin ve duygularının içerisine doğru keşfe gittiğinde görür ki, sadece bedensel değil, beyinsel ve duygusal olarak da doğurgan bir cinstir. Dezavantajı, toplumsal cinsiyetçiliğin kadının kendi iç dünyasına keşfe izin vermeyecek bir örgütlülükte olmasıdır. Özellikle Ortadoğu dünyasında, kadın rutinleşmiş işler dünyasında ezildikçe ezilmekte, beyni ve duyguları sıkışıkça sıkışmaktadır. Ezilen ve sıkışan kadının iç dünyası, bedensel doğurganlığının dışındaki yaratıcılığını, yeteneğini tanıyamamaktadır. Oysa her kadın, öylesine zengin ve çok yönlüdür ki! Tam bir keşfetme, keşfederek heyecanlar yaratma ve anlam kazanma güzelliğidir.

Bir gül düşünün. Gülün dikenlerini. Gül ve diken ikilisinin diyalektiğini...

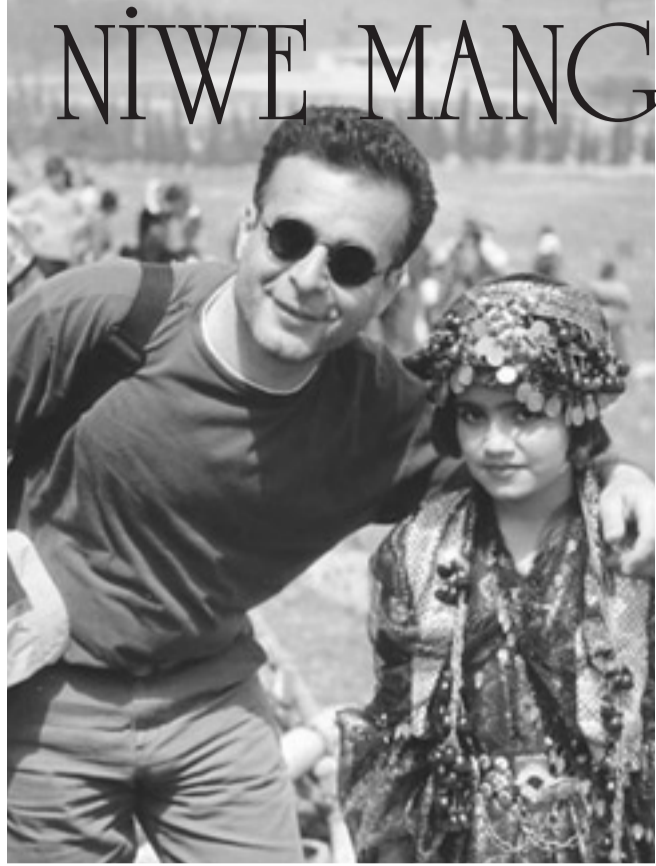
Neden güzelliğiyle bizi kendinden geçiren bir gül, aynı zamanda elimize battığı zaman canımızı yakan bir diken taşır? Gül, kendi doğasınınca kendini korumanın bir uzantısı olarak dikenlerini de yaratmıştır. Bu dikenler size durup dururken saldırmaz, sadece ve sadece ona birileri dokunma eyleminde bulunduğu zaman batarak kendini savunmak ister. Bu, çok anlamlı bir savunma diyalektiğidir. Aslında kadın da biraz böyle. Kendine saldırı olmadığı müddetçe, -erkek karakterine bürünenleri dışında tutuyorum- nedeni olmaksızın bir zararı olmaz, ancak saldırıya karşı savunma mekanizmalarını kendinde yaratmıştır. Erkek egemenlikli sistem kadına her açıdan saldırdıkça, onu soluksuz bırakmaya çalıştıkça, kadınlar da dikenlerini çoğaltmış. Saldırı ne kadar yoğunsa, kadının dikenleri o kadar çoğalmış. Öyle ki bazen dikenlerden içindeki güllü göremeyebilirsiniz, ama gül oradadır. Dikenlerin koruması altındadır.

Sonuçta bu dikenler hem eril sisteme ve hem de genel anlamda kadınlara batar. Özgürlük ve mücadele bilinci gelişmedikçe, kendi beyninde ve duygusal dünyasında keşif yapmadıkça bu dikenler yünsüz batar ve özünde bir başarı da yaratmaz. Beyinsel, duygusal ve bedensel dünyamızın maruz kaldığı saldırılar buna yol açar. Ve biz kadınlar gerek kendimizde gerekse de hemcinsimizde var olan beyinsel-duygusal doğurganlığı fazlaca göremeyiz. Göremedikçe yaşamlarımız kısırlaşır, kararır ve anlamsızlığa doğru gider.

Önemli olan kendimizi, içimizdeki güllü görebilmek, ona ulaşabilmektir. Yine dikenlerimizi neye karşı, kimlere karşı kullanacağımızı bilmektir. İşte duygusal ve düşünsel doğurganlığımızın bilincinde ne kadar olursak, kendimizi neye karşı savunmamız ve neyi aşmamız gerektiğini bilirsek, o kadar çeşitliliğimizi ortaya koyabilir ve esas egemenliğe karşı ortak ve güçlü mücadele yürütebiliriz.

Kadının özgürleşme mücadelesi için elbette bir çok şey söylenebilir. Ama kadın için özgürlük mücadelesi her şeyden önce kendi ve kendi gibi olanın anlamına varabilmek ve bununla birlikte kendi dışındaki olumlu-olumsuz gerçekliği ayırtılabilmek, olumsuzla karşı mücadele gücünü doğurabilmektir.

Zilan Yoldaş, bir 30 Haziran gününde eylemini, hem de bir hamile kadın kılığına girerek gerçekleştirdiğinde, esasta kendi anlamını doğurmuştu. İçindeki dikenleri düşmanı olduğu egemen gerçekliğe yönelmiş ve herkese, özellikle de biz kadınlara dikenlerin koruduğu o güzel güllü, anlam güllünü göstermişti. O'nun mektuplarındaki anlam arayışı, kendini keşfediş, bu keşfin eyleme yönelişi gerçekten heyecan vericidir. Anlamımızı doğuran Zilan Yoldaşın anısını

Bahman Ghobadi'nin Kasım ayından beri gündemden düşmeyen filmi Niwe Mang (Yarım Ay) filmi, geçtiğimiz günlerde Avusturya'nın başkenti Viyana'da gösterime girdi. Bundan önce de geçtiğimiz yılın Kasım ayında özel olarak sadece bir gün gösterilen film, Nisan'ın son haftasından Mayıs'ın ilk haftasına kadar gösterimde kaldı. Avusturya'da 2006 yılının Mozart yılı olması nedeniyle ülkenin Kültür Bakanlığı tarafından verilen ödenekle çekilmiş. Bu nedenle ilk olarak orada gösterime girdi.

Daha hakkında ilk haberleri okuduğumdan beri oldukça merak ettiğim filme gitme şansım oldu. Gartenbau sinemasının dışındaki dev ışıklı panolarda kocaman yazılarıyla yazılı 'Niwe Mang' ismini görünce çok heyecanlandım. Enfes doğal güzelliklerin içerisinde zaman zaman insanı acılara gark eden, göz yaşlarına boğan, kimi yerde de katıla katıla güldüren film, yönetmenin diğer filmleri gibi beğeniyle izlenecek bir film. "Sarhoş Atlar Zamanı" ile başlayan ve 'Kaplumbağalar da

Uçar' filmiyle süren yükselişi, son filmiyle de zirveye çıkacağı benziyor. Daha şimdiden katıldığı birçok festivalde sinemaseverlerden oldukça olumlu puanlar alan filmin, San Sebastian film festivalinden altın istiridyeye ile, Portekiz Film Festivali ve İstanbul Film Festivalinden de ödüllere dönmesi bunun işaretlerini veriyor.

Yönetmenin bütün fimleri gibi "Niwe Mang" da Kürdistan'da çekilmiş. Filmdeki oyuncuların çoğu yine kendi yaşamlarını sergileyen yöre insanları. Ghobadi'nin filmleri o kadar gerçeğin içinden ki, onun filmlerini izlerken hep 'insanlar oynamıyorlar, kendi yaşamlarını yaşıyorlar' diye düşünürüm. Yoksulluklarıyla, acılı halleriyle olduğu kadar, sevinç ve coşkularını da oldukça çıplak görürsünüz Doğu yakası Kürtlerinin. Ve onlar şahsında Kuzey ile Güney yakası Kürtlerinin. Kürtler hangi parçada yaşarlarsa yaşasınlar kaderleri ortak tabii. Ama her parçadaki Kürtlerin birbirinden farklı özellikleri de var. Mesela Doğu Kürtlerinin, hele hele Soran muntıkasının o her kelimesinde sanatkarane bir ruh taşıyan hitap biçimleri görülmeye değerdir.

Filmin çekimlerinin yapıldığı yerlerdeki asi ve yüksek Kürdistan dağlarının güzellikleri insanı çok farklı bir atmosfere koyuyor. Sadece gerillaların kimseye kimlik ya da pasaport gösterme zorunluluğu olmadan, ama her karışını kanlarıyla sulama pahasına özgürce dolaşabildiği, canınızın her istediğinde gezeemediğiniz, her tarafı o toprakların öz çocuklarına adeta yabancılaştırılmış ülkenin yeni yerlerini keşfe çı-

kıyorsunuz o görüntülerde. Filmin en çarpıcı sahnelerinden birinde, yüksek bir dağın yamaçlarına oyulmuş, Mardin şehir merkezine benzer bir tarzda konumlanmış bir dağ köyünde, ellerinde arbane ve defler taşıyan yüzlerce kiras-qeftanlı Kürt kadınının, toprak damlı evlerin üzerinden çıkıp defler çalarak o harika ritmlere güzelim seslerini katık ettikleri an, yüreğiniz tarifsiz bir hayranlığa gömülüyor. Coşku seliyle gözleriniz yaşıyor. Hele dağın doğal akustiğinde karşılıklı dağlara çarpıp gelen seslerin birbirine karışması insanı ürpertiyor.

Evet, bu film bir sanat eseri ve konusu da sanatını özgür koşullarda icra etmek isteyen bir halk ozanının yolculuğu. Yönetmen, Kürtlerin Mozart'ını çekme iddiasıyla yola çıkmış. Bizim Mozart'ın ismi Mamo. Ben oyunbozanlık yapıp, size filmin konusunu anlatmayacağım. Ama Mamo sanat aşkıyla yanıp tutuşan, artık oldukça yaşlı bir ozan. Tüm Doğu Kürtleri tarafından tanınan ve çok saygı duyulan Mamo, bir konser vermek amacıyla Hewler'e gidecektir. Bir otobüsle, enstrüman çalacak bir müzisyenler ekibi ve İran'da kadın sesinin namahrem sayılması nedeniyle kaçak olarak götürülen bir kadının yolculuğunun çok da kolay olmayacağı aşıkardır. Tüm zorluklara rağmen ucunda ölüm de olsa, Mamo bu seferi yapmakta kararlıdır. İşte Niwe Mang bu yolculukta rastladıkları gizemli, güzel sesli ve dünyalar güzeli genç Kürt kızının adıdır. Niwe-mang'ın sesi öyle bir sestir ki, cenazelerinde ağıt yaktığı ölümlerde dirilme emareleri görünür. Kürdistan'a hükmeden ülkelerin tüm yolları kapaması, geçişlerine izin verilmemesi, kaçak kadının yakalanması ve her şeyleri olan enstrümanlarının gözlerinin önünde İran askerleri tarafından kırılması da Mamo'yu bu yolculuktan alıkoyamaz. Kış ve soğuk nedeniyle oldukça yaşlı olan Mamo, koşullara dayanamayarak ölür. Onu bir tabutunun içinde, aynı gün gerçekleşecek olan konser salonuna karların üzerinde taşıyarak götürürse, güzelliği ayı bile kıskandıracak, Niwemang'dır.

Songül Beyazgül

Kadının Kaleminden

Sır

Kurt Seyit & Shura'nın yazarı Nermin Bezmen, yeni romanı SIR'da, Birinci Dünya Savaşı öncesi İstanbul, Londra ve New York'ta yaşanan çalkantılı, gerilimli günleri, bu üç kentte yaşanan bir aşkla ustaca harmanlıyor.

Aynı zamanda, 1800'lere dönen yazar, romanın kahramanı Hüma'nın o günlerden 1900'lerin sonuna taşıdığı ve çözülmesi gereken bir sır bırakıyor okurlarının kucakına 96'ncı yaşına girdiği gün sonsuzluk uykusuna daldığında, ne yaşı okunuyordu yüzünden ne yaşadıkları; aşkı baş tacı, kaderi en büyük rakibi

olmuş muhteşem kadının. Sadece, muzipçe gülümsemekteydi. Plânlı çıkmıştı son yolculuğuna, çocuklarına ve torunlarına çözülmek üzere bıraktığı sırların yaratacağı şoku bilerek.

SİR, tarihi dokusu içinde romantizm ve cinsellikle beslenen, keyif ile hüznü, ihtiras ile melodramı seviştiren bir öykü. Kahramanlarının birbirine estetik bir erotizmle örülmüş sır'larıyla beraber aşkı, cinselliği bir kez daha sorgulayacak, belki kahramanlardan biri olmak isteyeceksiniz. Belki de siz zaten onlardan birisiniz.

Bülbül ile Hükümdar

Bir zamanlar dünyanın en güzel sarayına sahip bir hükümdar varmış. Fakat, sahip olduğu güzelliğin farkına varmayan talihsiz biriymiş bu hükümdar. Sarayının aynı güzellikte bir de bahçesi varmış ki, ucu bucağı görünmezmiş. Halkın arasında konuşulanlara bakılırsa bahçeden daha güzel olan şey, o bahçenin içinde yaşayan bir bülbülmüş. Öyle güzel bir ötüşü varmış ki bülbülün, şöhretini duyanlar uzak ülkelerden bile onu görmek için oraya gelmek istemiş. Bu bülbülün ünü hükümdarın kulağına kadar gelmiş. Vezirini çağırıp; "Bu ne demek oluyor şimdi?" demiş, "Benim sarayımın bahçesindeki bülbülden benim niye haberim yok?" Ve-

zir cevap verememiş. Çünkü bülbülün onun da haberi yokmuş. Vezir bahçıvandan bülbülü bulmasını istemiş. Bahçıvan, her yeri aramış taramış, herkese sormuş ama bülbül bulamamış.

Vezir çare olarak, hükümdara "Bu birilerinin uydurduğu bir şey olsa gerek" demiş.

"Hayır, bu olamaz! Hemen bülbülü bulun, yoksa hepinizi cezalandırırım" demiş. Sarayın mutfağında çalışan bir kız bahçıvana gelip; "Aradığınızı burada bulamazsınız!" demiş "ama isterseniz ben sizi onun yanına götürürüm." Buna çok sevinen saray görevlileri hemen bülbülün yaşadığı ormanın yolunu tutmuşlar. Bülbülün yaşadığı yere gelince; "Küçük bülbül!" diye bağırması kız. Bü-

bül bir ağacın dalında görününce, "Hükümdar, seni görmek ve sesini duymak istiyorum. Bizimle gelmezsen hepimizi cezalandıracağız" demiş. Bülbül bunu kabul edince, yolda onun sesinden şarkılar dinleyerek birlikte saraya dönmüşler. Hükümdarın huzuruna çıkarılan bülbül, güzel sesiyle şakiya başlamış. Öyle yanık ötmüş ki, hükümdar hem duygulanıp gözlerinden yaşlar akıtmış, hem de çok mutlu olmuş. Bülbüle "dile benden ne dilerse!" demiş. Bülbül "en güzel hediye, sizi mutlu görmek" diye cevaplamış onu.

Bütün herkesin sevgisini kazanan bülbül, saraydakilerin baş tacı olmuş. Günlerden bir gün hükümdara bir hediye sandığı gelmiş. Açıklarında içinden mücevherler ile değerli taşlarla

süslenmiş oyuncak bir bülbül çıkmış ortaya. Bir kurma kolu varmış bu camdan yapılmış oyuncak bülbülün üstünde. Bunu ayarladığınızda gerçek bir bülbül gibi ötmeye başlıyormuş. Bir zaman sonra, gerçek bülbül hükümdarın bu oyuncak bülbül geleli kendisiyle ilgilenmediğini görünce üzülmüş ve bir fırsatını bulup saraydan kaçmış.

Her gün güzel sesiyle ötmeye devam eden oyuncak bülbül ise, günün birinde bozulmuş. Hükümdar bülbülün sesini öylesine alışmış ki, o zaman gerçek bülbülün eksikliğini farketmiş ve ona haksızlık ettiğini anlamış. Üzüntüsünden hasta olup yataklara düşmüş. Hükümdar günden güne daha da kötüleşmiş ve halk onun durumuna çok üzülmüş. Onu yatağında çaresiz şekilde görünce, artık iyileşmeyeceğini düşünüp yeni bir hükümdar seçmek istemişler hemen.

Hükümdarın hastalığı ve yeni hükümdar seçileceği haberleri saraydan kaçan bülbüle kadar ulaşmış. Hükümdarın sevgisini ve pişmanlığını öğrenen bülbül, ona yardımcı olmaya karar vermiş. Hemen gelip hükümdarın yattığı odanın penceresine konmuş ve güzel sesiyle tekrar tekrar şarkılar söylemeye başlamış. Hasta yatağında bülbülün sesini duyan hükümdar, kendine gelmeye başlamış. Nihayet sabaha yakın, hükümdar iyileşip ayağa kalkmış. Bundan sonra onu hep seveceğine; bülbül de ona, arada bir gelip şarkı söyleyeceğine söz vermiş.

Sabah saraydaki herkes hükümdarı ayakta görünce hem çok şaşırmış, hem de sevinmiş.

Hükümdar sonraki hayatını sarayın bahçesindeki güzellikleri doya doya yaşayarak ve bülbülün tatlı nağmelerini dinleyerek geçirmiş.

Kağıttan Gökkuşuğu Yapımı

Bu projeye değişik renkte el işi kağıtlarına ellerinizi çizdirip, bu elleri birleştirmek suretiyle harika bir gökkuşuğu yapabilirsiniz çocuklar. Hadi başlayalım!

Gerekli Malzemeler :

- * Kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, ve mor el işi kağıdı
- * İki adet büyük boy karton veya ilan panosu olabilir
- * Makas
- * Kalem
- * Yapıştırıcı
- *

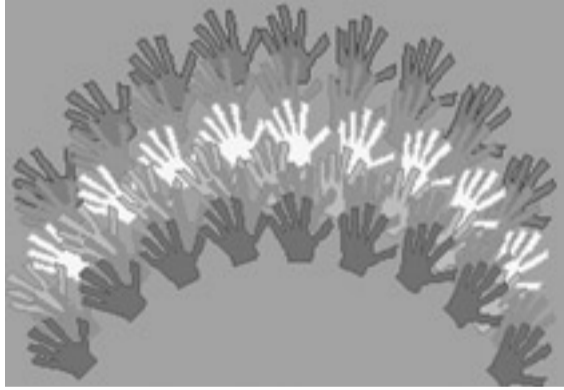
Elişi kağıtlarının üzerine ellerinizin resmini çizin. Her

renkten en az on el çizilmeli. (kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi ve mor)

Çizilen bu eller kenarlarından düzgünce kesilir ve dilerse üzerine isimlerinizi de yazabilirsiniz.

İki büyük kartonu birleştirin veya kartondan daha büyük boyda bir ilan panosuna benzer karton vb. bulabilirsiniz kesilen bu elleri şekildeki gibi tek tek yapıştırın.

Şimdi harika bir el yapımı gökkuşuğunuz oldu. Bunu evinizin veya sınıfınızın güzel bir köşesine asabilirsiniz.

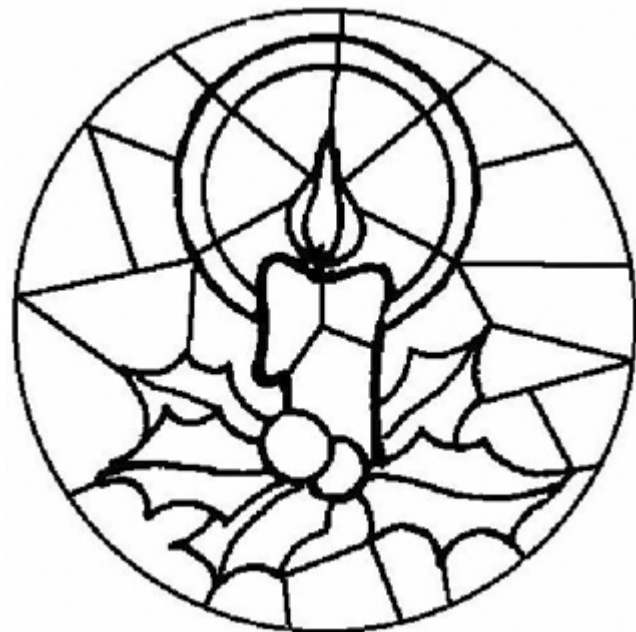
Bilmediklerimiz

- * Tavuklar yılda ortalama 227 kez yumurtlarlar.
- * En küçük at türü yaklaşık 75 cm' dir. Bu at türü Fallabelladır.
- * Bir arı kendinden 300 kat ağır nesnelere kalabilir.
- * Eskiden mamutların dişlerinin uzunluğu 4 metreyi geçiyormuş.
- * Bir ağaçkakan gagasını ağaca bir saniyede kaç defa vuruyor dersiniz? Bir ağaçkakan gagasını ağaca saniyede 20-22 kez vurabilir.
- * Sekreter kuşu adıyla anılan bir kuş vardır doğada. Bu kuşun bacakları o kadar narin ve incedir ki, kuş birden bir şeyden korkarsa bacakları kırılabilir.
- * Yeni doğmuş bir mavi balina ortalama 1800 kilodur.
- * O küçük bal arılarının bize biraz bal yapabilmek için çektiği zahmeti biliyor musunuz? Bir kaşık bal yapabilmek için çiçeklere 4000 kere gidip geliyorlar.

Bilmece

- 1- Kutuplara giden zenci ne olur?
- 2- Yeter Çektiğim!
- 3- Gece gündüz yufka açar!
- 4- Şehirden şehire koşarım, köyden köye giderim, fakat hiç hareket etmem.
- 5- Ağız vardır konuşmaz, yatağı vardır, fakat hiç uyumaz.
- 6- Ben iki hasretlinin arasında dururum. Onları konuştururum.
- 7- Denizler gerçekte mavi boya olsaydı ne olurdu?
- 8- Eğri oturalım, doğru konuşalım.
- 9- Yerin altında kırmızı minare.

- Cevaplar
1- Donar
2- Fotoğraf makinesi
3- Deniz
4- Yol
5- Akarsu
6- Telefon
7- Mavi boya sudan neuz olurdu
8- Deve
9- Havuç

Küresel Kalkınma ve Çevre Anlayışımız

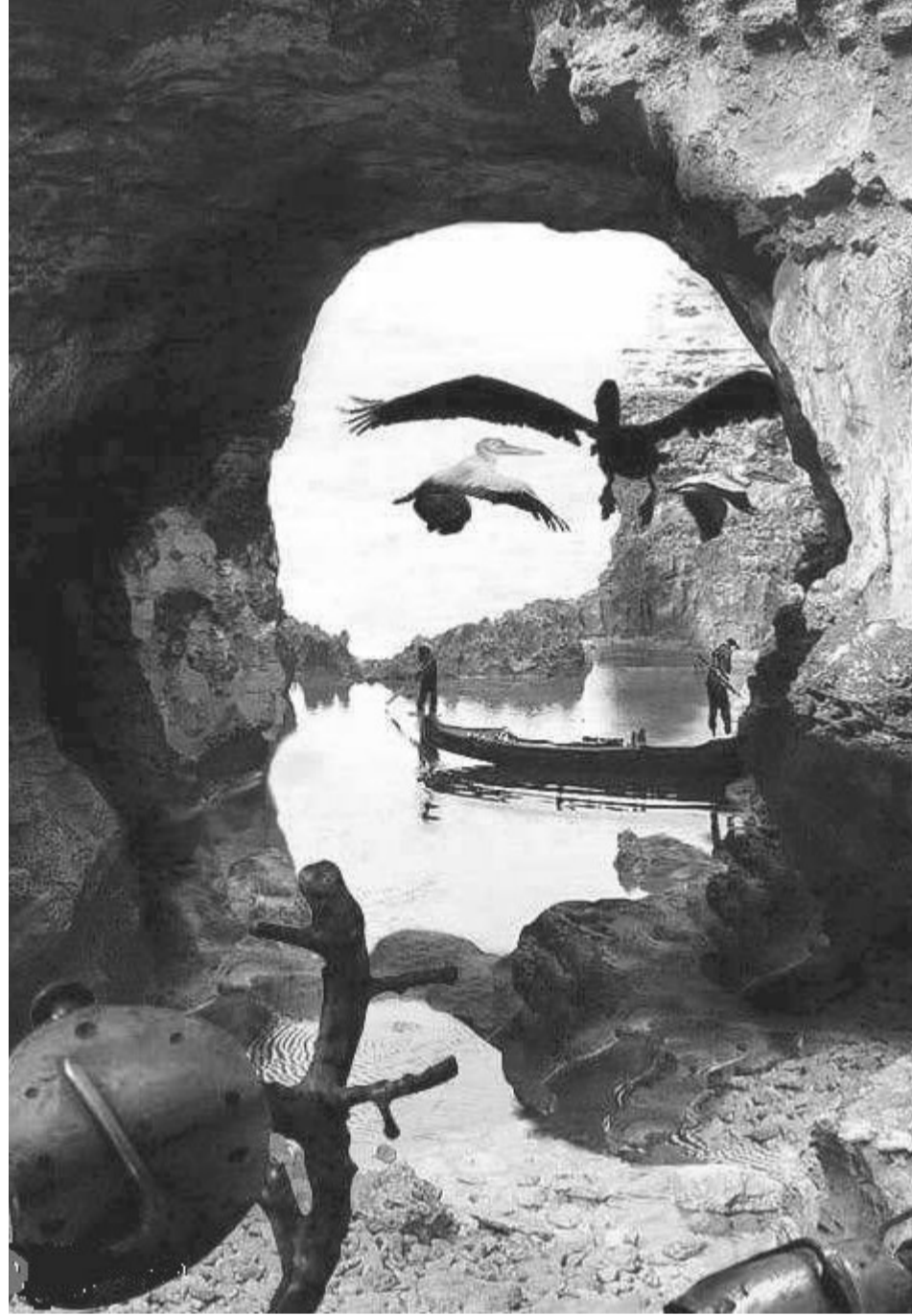
Küresel kalkınma ve çevre, acaba ateşle barut gibi iki kavram mıdır? Ya da bir başka ifade ile küreselleşmenin yarattığı savaş, açlık, sömürü sürecinin bir boyutu da ekolojik sorunlar olarak mı ortaya çıkmaktadır?

5 Haziran Dünya Çevre Günü; 5 Haziran 1972 yılında Stockholm'de toplanan "Birleşmiş Milletler Çevre ve İnsan Konferansı"nın yıldönümü olan tarihtir. Bu konferansta BM "temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşamın temel bir insan hakkı olduğunu karar altına almıştır. 1970'li yılların ikinci yarısından itibaren, konferansın önemine istinaden, bu konferansta alınan kararların bir anlamda çevre koruma alanında milat olması gerçeğinden hareketle, konferansın toplandığı tarih, "Dünya Çevre Günü" ilan edilmiştir.

Doğadaki alıcı ortamların kirlilik özümleme kapasitelerinin aşılmasına başlanması, doğal ortamdaki dengelerin geri dönüşü zor, neredeyse imkansız bir şekilde değişiyor olması, çevre kirliliği kaynaklı büyük ölçekli sağlık sorunlarının gündeme gelmesi ve doğal varlıkların hızla tüketilmesi gibi süreçler sonucu ortaya çıkan ekolojik kriz, bu sorunun çözümüne yönelik arayışları ve bu noktada farklı yönelimleri gündeme getirmiştir.

Hızlı Nüfus Artışı

Ekolojik krizin temelindeki etkenlerden biri de hızlı nüfus artışı olarak değerlendiriliyor. Bugün dünya, mevcut kaynakları yetersiz kılan ve bu nedenle ekolojik dengeli bozmaya başlayan bir nüfus artışı ile karşı karşıya bulunmaktadır. Bilim çevrelerinin hesaplarına göre, ancak dünya nüfusu önümüzdeki yüzyılın ortalarında 8 milyarda kalırsa, yaşanılabilir bir

dünyaya sahip olabileceğiz. Bu iyimler beklentinin gerçekleşebilmesi için bugünkü nüfus artış hızının yarı yarıya düşmesi gerekiyor. Oysa, yine bir tahmine göre, dünya nüfusu 2050 yılında 11 milyara ulaşacağı belirtiliyor. Böyle bir dünyada ise tüm ekolojik dengelerin bozulacağı, çöllerin, aşınmış dağların, tükenmiş okyanusların ve yok olmuş tropik ormanların devri başlayabilecektir.

Atık Sorunu

Gelişmiş sanayi ülkelerinde yaşanan çevresel sorunların teknolojik değişimle çözülmesi yönünde çabalar sürerken, yaratılan tüketim toplumu ve bu topluma sunulan ürünlerin yarattığı sorunlardan biri de atık ve çöp sorunu olarak ortaya çıkmıştır.

Tüketim alışkanlıklarının değişmesi ile yaygınlaşan ambalajlı ürün kullanımı ve "kullan, at" türünden malzemeler, bugün dev boyutlara ulaşan çöp sorununun başlangıç noktası olmuştur. Örneğin, yapılan bir araştırmada, ABD'de NewYork kenti çöp toplama merkezi "Fresh Hills"e haftada 100 bin tondan fazla çöp atılmaktadır. Bu miktar, örneğin, Mısır'daki piramitlerden 10 kat daha büyük bir kütleyle eşittir. Yine yapılan bir diğer araştırmada, çöplerin %25'inin hazır

yemek ambalajı, %30'unun polistiren köpük, %25'inin kağıt, geri kalanının ise ağırlıklı olarak plastik, çocuk bezi türü atıklar olduğu görülmüştür. Öte yandan, plastik atıkların ya da plastik türevi atıkların çöp dağlarını oluşturan atıklar içinde, zehirli radyoaktif atıklardan sonra en tehlikeli atık türü olduğu bilinmektedir. Sonuç olarak, kola kutularından pet şişelere, hastane atıklarından radyoaktif atıklara kadar çöpün içeriğini oluşturan malzemeler çeşitlilik ve çokluk göstermektedir. Böylece, dünya kapitalizmin çöplüğü olmuş ve insanlık çöp sorunu, çöp dağları ile karşılaşmıştır.

Uyulmayan Çevre Yasaları

1992 Rio Zirvesi'nin (Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı) önemli anlaşmalarından birisi olan "Küresel Isınma (İklim Değişikliği) Anlaşması", başta ABD olmak üzere gelişmiş ülkeler tarafından imzalanmamış ve bu konudaki tartışmalar, ülkelerin yükümlülükleri gibi konular uluslararası çevre hukukunun önemli bir sorun alanı olarak ortada durmaktadır. Rio süreci ve Kyoto Protokolü ile birlikte, iklim değişikliğine yol açan gazların yayımının sınırlandırılması doğrultusunda gelişmiş ülkelerin karbondioksit yayımı miktarlarını, ül-

kelerin 1990 yılı karbondioksit yayımı seviyesinde tutmaları yönünde bir ilke kararı benimsenmiştir. Bu anlaşmanın ABD ve gelişmiş sanayi ülkeleri tarafından imzalanmaması, uzun yıllar askıda bırakılması ise aslında siyasal bir tercih olarak yorumlanmalıdır. Gelişmiş ülkelerin bilinen politikaları, ekolojik sorunlar karşısındaki çelişkileri tam da bu süreçte su yüzüne çıkmıştır. Böylece, yıllarca dünyanın bütün varlıklarını sanayileşme ve kalkınma uğruna tüketen bugünün sanayileşmiş ülkeleri (geri kalmış ülkelere çevreyi koruyarak kalkınmayı, daha doğrusu "kalkınmamayı" öğütlerken) ekolojik sorunların çözümü için herhangi bir kaynak aktarımına, önlem almaya yanaşmamakta "kararlı" bir tavır sergilemişlerdir!

Oysa ki, CFC, karbondioksit ve metan gibi gazlar, atmosferde oluşturdukları tabaka ile güneş ışınlarını tutarak, küresel ısınmaya ve sera etkisine neden olmaktadır. Böylece, buzulların erimesi ile birlikte denizlerin yükselmesi, deniz ekolojisinin bozulması, seller ve erozyon gibi olaylar yaşanmaktadır-yaşanacaktır.

Bir diğer yandan, ozon tabakasının incilmesi sonucunda yeryüzüne atmosfer süzgecinden geçmeden ulaşan güneş ışınları söz konusudur. Bu durum ise insanlar için başta cilt sağlığı problemleri olmak üzere geri dönüşü olmayan yeni bir felaketler dizisinin habercisi olmaktadır.

Sanayileşme ve küresel kalkınma tezlerinin artık ne anlama geldiği bilinmektedir. Gelişmiş kapitalist ülkelerin tüm dünya toplamının yüzde 95'ine karşılık gelen zararlı atık üretimi, 1970'li yıllardan bu yana büyük artışlar göstermiştir. Örneğin, ABD'nin 1970'li yıllarda 25 milyon ton olan zararlı atık üretimi, 2000 yılı itibarıyla 500 milyon tona ulaşmıştır. Yine 2000 yılı verileri ile AB'nin ve OECD'ye bağlı ülkelerin yıllık zararlı atık üretimi ise, toplam olarak 40 milyon ton olmuştur. Bu kapsamda yukarıda sıralanan resmi verilerin dışında, bu verilere yansımaya zararlı atık miktarı ve bunların ülkeler arasında taşınması ise başlı başına önemli bir çevre sorunu olarak ortada durmaktadır. Küresel kalkınma ve çevre, acaba ateşle-barut gibi iki kavram mıdır? Ya da bir başka ifade ile küreselleşmenin yarattığı savaş, açlık, sömürü sürecinin bir boyutu da ekolojik sorunlar olarak mı ortaya çıkmaktadır?

Çevre alanında, doğal varlıklarımızın korunması ve gelecek kuşaklara taşınması, bir insanlık sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. O halde, çözüm yolunda da son sözü insanlığın söyleyecektir. Tabii ki ekolojik bir çevre ve toplum bilincine her geçen gün sahip çıkan insanlığın bu konuda geliştireceği mücadele başarıya ulaşacaktır. Geleceğimizin daha yaşanılır kılınması için, çevre bilinci edindikçe çocuklarımıza, çevremize taşıyarak bu uğurda mücadele eden tüm çevre ve sivil toplum örgütleriyle ilişkilenerak hareket etmek, ortak ittifaklar geliştirmek yaşanılır bir dünyayı mümkün kılmanın adımı olacaktır.

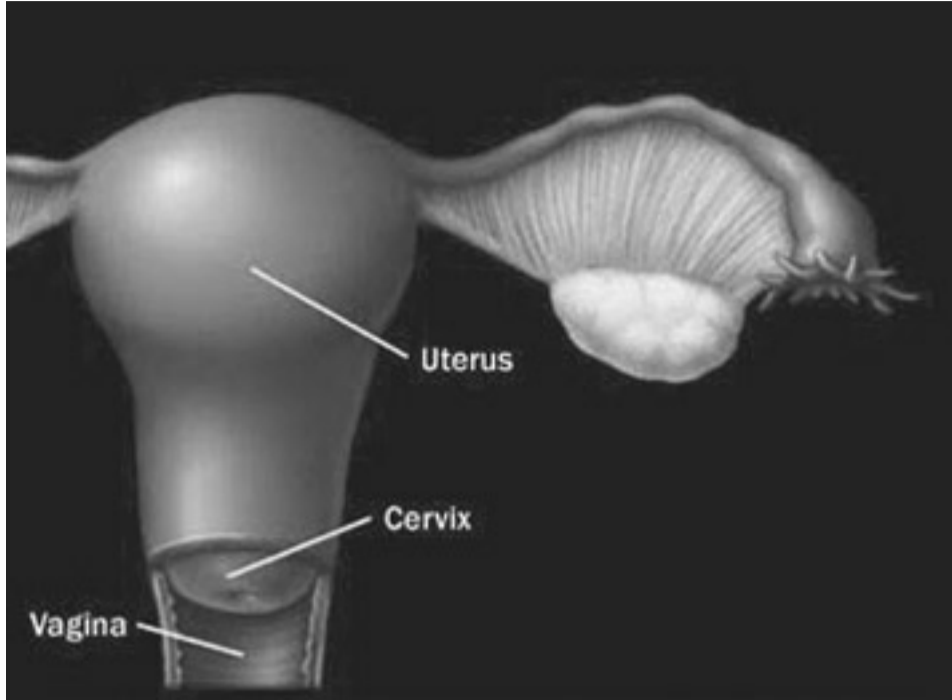
Dr. İlhan Diken

Rahim ve Rahim Ağzı Kanseri

En sık görülen jinekolojik kanserlerdir. Rahim kanserleri %80 oranında menopoza sonrasında görülmektedir. Ortalama görülme yaşı 61 dir. Rahim kanaması hastalığın erken dönem belirtisi olup teşhis edilmesini kolaylaştırır. Hastalığın nedeni olarak aşırı ve uzun süre östrojen (kadınlık hormonu) hormonuna maruz kalmak ileri sürülmektedir.

Kanserin başlamasını kolaylaştıran risk faktörleri şu şekilde sıralanabilir: Şişmanlık, şeker hastalığı, yüksek tansiyon, östrojen hormon kullanımı, Polikistik Over hastalığı, yumurtalarda fazla miktarda kistler ve yumurtlamama ile karakterize klinik bir tablo, östrojen salgılayan tümörler, diğer kanserlerin varlığında rahim kanseri sıklıkla rastlanır. Yine erken yaşta adetlerin başlaması ve menopoza geç gitmek, bağışıklık sisteminin bozulması, hiç veya az doğum yapmak, birinci derece akrabalarda rahim kanseri olanlar risk grubundadır.

Düzensiz kanamalar, özellikle menopoza sonrası kanamalar en önemli klinik belirtidir. Bu nedenle kadınlarda

kanama bozuklukları ciddiye alınmalı ve tanısal testler yapılmalıdır. Ağrı nadir bir bulgudur. Rahim içerisinde cerrahat birikmesi ağrıya neden olur ve rahim kanserini kuvvetle düşündürmelidir. Kanserin tanısı jinekolojik muayeneyi takiben rahim içinden alınan parçanın patolojik incelemesi ile yapılır. Tanının desteklenmesinde ultrason gibi diğer görüntüleme yöntemlerinden faydalanılabilir. Kanserin erken döneminde sadece rahimin alınmasını gerektiren cerrahi uygulamalarla şifa sağlanabilir. İleri dönemde büyük cerrahi girişimlere ilaveten hormon tedavisi, kemoterapi ve radyoterapi uygulan-

maktadır. Rahim kanserlerinin erken tanısında, her yaşta ve özellikle menopoza sonrası kadınların karşılaştıkları anormal kanamalarda doktora başvurmaları hayat kurtarıcı olmaktadır.

Rahim ağzı kanserine gelince; meme ve rahim kanserinden sonra kadında en fazla rastlanan üçüncü kanserdir. Ortalama görülme yaşı 45 dir. Erken rahim ağzı kanseri hastasının %95'inden fazlası iyileşebilir. Bu yüzden erken teşhis ve tedavisi önemlidir. Rahim ağzı kanserinin nedeni tam olarak bilinmemektedir. Fakat kansere yatkınlığı arttıran bazı faktörler vardır.

Öncelikle; siyah ırkta daha fazla

görülür, çok eşlilik, cinsel temasın 20 yaşından önce başlaması, sosyo ekonomik düzeyin düşüklüğü, viral ve bakteriyel enfeksiyonlar, çok doğum, sigara içimi, C vitamini eksikliği, erkek eşin sünnetli olmaması, hastanın bağışıklığının baskılanması, belli başlı risk faktörlerdir. Erken evre kanserler genelde bulgu vermezler. Erken dönemde yakalayabilmek için yıllık düzenli smear testi ve muayene gereklidir.

Adet arası kanamalar: Bu kanamalar lekelenme, kanlı akıntı veya aşırı kanamalar şeklinde de olabilir. Genelde kokulu, kaşınıtı yapmayan akıntılardır. İlişki sonrası kanama, kasık ağrısı genellikle tek taraflıdır. Zayıflık, kilo kaybı ve kansızlık, hastalığın geç dönem bulgularıdır. Rahim ağzı kanserinin ilerlemesi bazen çok hızlıdır. Bu nedenle, kanserin erken dönemde saptanabilmesi için gebelerde dahil olmak üzere, tüm kadınların düzenli jinekolojik muayene ve smear testi yaptırılmalarının büyük önemi vardır. Çünkü hastalık belirti vermeye başladığında çoğunlukla ilerlemiş safhadadır ve klinik olarak yapılacak şeyler kısıtlıdır. Kanserin tanısı jinekolojik muayene ve alınan örneklerin patolojik incelemesi ile yapılır. Erken evre kanserlerin tedavisinde sadece rahim boynu veya rahimin alınması ile başarılı sonuç elde edilirken, ilerlemiş kanserlerde büyük ameliyatlara ve bunlara ek olarak yapılan ışın tedavisi ve ilaç tedavilerinin sonuçları pek yüz güldürücü olmamaktadır.

Sezaryen Bir Sonraki Hamilelik İçin de Riskli

somut bir biçimde ortaya koydu.

5 milyon hamile kadınla ilgili bilgilere dayanan araştırmaya göre, ilk doğumunu sezaryenle yapan kadınlar ikinci hamileliklerini riske atıyor. Zira, araştırmaya göre, kadınların ikinci hamileliklerinde plasentanın döl yolunu kapaması ya da plasentanın rahimden ayrılması gi-

bi sorunlarla karşı karşıya kalma olasılığı, normal doğum yapanlara göre neredeyse yüzde 50 daha fazla.

Riski artıran unursa, rahimde ilk doğumdan kalan yara izi

Uzmanlar, hamilelikte kanamaya yol açan bu sorunların hem anne hem de bebek açısından çok tehlikeli olduğu uyarısında bulunuyor ve sezaryen isteyen kadınların bu riskler konusunda uyarılması gerektiğini vurguluyor.

Son yıllarda, pek çok kadının tercih ettiği sezaryenle doğum yönteminin açık riskleri, uluslararası bir jinekoloji dergisinde yayımlanan araştırmayla gözler önüne serildi.

Araştırmaya göre, ilk doğumunu sezaryenle yapan kadınlar ikinci hamileliklerinde hem kendilerinin hem de bebeklerinin hayatını tehlikeye atacak ciddi sorunlarla karşı karşıya kalıyorlar. Doktorlar her ne kadar normal doğumu önerse de, çok sayıda kadın bazen saatlerce süren acılar çekmektense sezaryeni tercih ediyor. Ancak uluslararası bir jinekoloji dergisinin yayımladığı çalışma, sezaryenin ciddi sakıncalar yaratabileceğini

Pratik Öneriler

İstenmeyen Kokular

Uzunca bir süre kullanılmayan eski çaydanlıklar, zamanla pek de hoş olmayan bir koku edinirler. Bunu önlemek için en kolayı, içine bir parça kesme şeker koymaktır.

Karnabaharın haşlama suyuna bir miktar süt katarsanız kar gibi beyaz olduğunu, hem de kötü kokmadığını fark edeceksiniz.

Kereviz pişirirken kokusunu almak için içine biraz lahanaya turşusu koyun. Turşu, kerevizin kokusunu alacaktır.

Lahananın pişerken pek de hoş olmayan bir kokusu vardır. Bunu önle-

mek için, lahanayı pişireceğiniz tencerenin içine, biraz ekmeği içi koymak yeterlidir. Yemeğe karışmaması için, ekmeği içini küçüğü, temiz bir torba içinde koymanız, sonra alıp atmanız da size büyük kolaylık sağlayacaktır.

Ellerdeki sarımsak kokusunu çıkarmak için avucunuza biraz tuz alıp, hafifçe nemiylettikten sonra iyice ovalayın. Sabunla da iyice yıkarsanız sarımsak kokusunun çıkmış olduğunu göreceksiniz. Hatta soğan ve balık kokusunun da.

Soğan soymaya başlamadan önce parmaklarınızı sirkeye batırırsanız, soğan kokusunun elinize bulaşmadığını göreceksiniz.

Yemek tarifleri

Karnabaharlı Omlet

Malzemeler:

1 küçük karnabahar
4 yumurta
1 su bardağı süt
1 adet soğan
1 demet maydanoz
1/2 su bardağı sıvı yağ
tuz, karabiber

Hazırlanışı:

Karnabaharları yıkayın, soğanı küçük küçük doğrayın ve tavada ısınan yağa ilave ederek pembeleştirin. Soğanlar pembeleştikten sonra karnabaharları ilave edin. Kısık ateşte arasıra karıştırarak kavurun. Tuzunu koyun. Aynı bir yerde yumurtaları kırıp, çırpın. İçine bir bardak sütü ekleyip

çırpıma devam edin. Başka bir yerde yağı alıp kısık ateşte eritin, İçine yumurtalı harcı dökün, tuzunu ekleyip, kapağını örtün. Yumurtaların üzeri pişmeye başlayınca karnabaharlı harcı yayın. Kıyılmış maydanozu ilave edip, 2 dakika daha pişirin. Dilimleyerek servis yapın.

Afiyet olsun!..

Şûjin
Xanım

'Ama Beni Annesi Yerine Koydu'

bugünün anlamını pek hissedememele-ri ve çok da anlamlandıramamaları tuhaf ki tuhaf! Yaşandan bir takım örnekler verecek olursak; bir ev kadınının eşi tarafından anneler gününün kutlandığını düşünelim mesela. Kadınının ona vereceği cevap ne olabilir sizce? "Ben senin annen değilim be adam!" diye pat yapıp yarıyor suratına. Yani bizim bazı kadınların ne tür cevaplar vereceğini aşağı yukarı hepimiz kestiriyoruzdur sanırım. Örneğin, farzedelim ki kadınlarımızın bir kaçı, erkeklerini benden-

etmeye: "Ama beni annesi yerine koydu. Neymiş efendim, annesini özlemiş de benim anneler günümü kutluyor. Kutlama mutluma istemem!" diye. Ellem ettik kullem ettik, anlamadık şu günün anlam ve önemini ayol!

Sevgili okurlarım, Malesef bizim kadınlarımızı kocalarının kendilerini anneler gününde kutlamalarına pek de alışık değil ve anlam yüklememektirler.

Bir de unutmadan kırmızı ışıktan geçmeyeyim. Erkek topluluğu bilindiği gibi çok kışkanç varlıklardır. Bunu bilmeyen kadın yok sanırım. Bazen hiç çekilmez oluyorlar doğrusu. Hem sonra 'Feminist Şûjin!' diye arkamdan dedikodu yaparınız da var. Bilmiyorum sanmayın. Geçenlerde bir grup erkek topluluğu bir araya gelip, günün anlam ve önemi üzerine tartışır dururlar. İçlerinden biri; "Duydunuz mu? Anneler Günümü. Eşinize veya bayan arkadaşlara ne aldınız? Hemen arımdan diğeri başlar: "Hevalê Hêja! Analar günü kutlanıyor da niye babalar günü yok mu?" diye başlarlar hep bir ağızdan dert yanmaya.

"Arkadaşlar! Olmuyor yani, tek tek konuşalım lütfen" der demez, beni görünce fırsat bu fırsat deyip her bir ağızdan; "Şûjin Xanım, anneler günü kutlanıyor da babalar günü yok mu heval? Hemencecik parlayıverdim:

"Var heval, siz takip etmiyorsanız ben ne ediyim?" dedim. İçlerinden biri, "ama Şûjin Xanım, Anneler Günü'nü kutluyorsunuz da neden babalar gününü kutlamıyorsunuz? Bu haksızlık!"

Süregelen bu kışkançlığı bir an önce durdurmak için başladım "Hevalê Hêja! Bakın, biz kendi günümüzü kutluyoruz. Biraz bencil olmayı bırakın da siz de kutlayın gününüzü, engel olan mı var? Allah Allah!.." deyip kalktım masadan.

Bazen yaşamda hayli acayip oluyoruz. Yani şunun şurasında bir araya gelecek ve kutlayacaksınız. Kadınımların günün anlam ve önemini anlamayıp, o kadar çoluk çocuk getirmiş, bir de anne olmadığını iddia ediyor. Erkek milletimiz ise bencillik yapıp kutlayacağına, hemen başlıyor kışkanmaya. Olur mu ayol? Bendeniz onu bunu bilmem, adaletime dayanarak tüm annelerin geçmiş Anneler Gününü, babaların da daha gelmemiş Babalar Günü'nü şimdiden kutluyorum. Esen kalın!

sujin_xanim@hotmail.fr

Mis gibi taptaze bir Mayıs Ayını geride bıraktık sevgili okurlarım. Mayıs'ın ikinci Pazar günü kapımızı zırrıııııng!.. diye çaldığını işittik.

Anne olmanın verdiği duygu, bambaşka bir gizem yaratıyor insanın doğasında. Hepimizin bildiği gibi tabiat ananın varlığı yaşamlarımıza renk katar, kucak açar bizlere. Bir başkadır havası, suyu, toprağı... Bu kadar edebiyat dolu sözler ardından hemencek saadede gelelim. Bakalım anneler gününde ne gördük, ne duyduk ve ne biliyoruz.

Bazı kadınlarımızın genel olarak

zin iğne ve ipliği kadar inceliğinden dolayı evden kovuyor olsun. Bu ne garip bir durum olurdu, değil mi? Evden kovulan koca hemen de arkadaşlarına başlar anlatmaya: "Hevala heja, 'kabalıktan çık' dediniz, çıktık. 'İnce ol' dediniz, iğne kadar inceldik. Ama bu yüzden evden de kovulduk. Bu ne iş kardeşim, böyle örgütlenme mi olur?" diye dert yanar. Biz de bu sorunu çözelim dedik. "Hevala heja, adamcağız incelik göstermiş, sen de evden kovmuşsun. Olur mu böyle? Bunda büyütecek ne var? Ayıp doğrusu!.." Kadın sitemle feryat edercesine başlar kocasını biz hanımlara şikayet

fıkra

Gazete

Temel'le Fadime yeni evliymiş. Temel her sabah dağın eteğindeki kasabaya inip gazete alıyormuş. 1 ay, 2 ay, 3 ay sonra bıkmış.

Temel:

- "Bundan sonra gazetelerimi her gün sen alacaksın Fadime" demiş ve Fadime kabul etmiş. 1 ay, 2 ay, 3 ay derken Fadime her sabah o kadar yol yürümekten bıkmış ve düşünmüş ki:

- "Bir defada yedi tane gazete alayım, her sabah birini vereyim demiş ve Temel'e her sabah birini vermiş. Yedinci gün Temel Fadime'ye dönmüş ve: - "Fadime dünyada ne kadar çok salak adam var" demiş. "Aynı adam, aynı ağaca, aynı arabayla gündür gündür çarpıyo" demiş.

Doğum

İlkokulda dört çocuk bebeklerin nasıl dünyaya geldiklerini konuşuyormuş.

Dursun:

- Bizim ailede hep leylekler getirir.

Fadime:

- Bizde hep cül bahçesinde bulunur.

Rojda:

Bizim aileyi hep çingeneler kapının önüne koyar.

Temel:

- Biz façırız, bizde hep pepekleri annem kendisi yapayı.

Eve Gel Demiş

Ali Can okula gitmiş, derse başlamışlar. Öğretmen:

- Kim cennete gitmek ister? demiş.

Can hariç herkes parmak kaldırmış. Öğretmen Can'a sormuş:

- Can sen cennete gitmek istemiyor musun?

- Ama öğretmenim ya annem kızarsa.

- Niye kızsın oğlum, boşu boşuna. Ayrıca herkes cennete gitmek ister.

- Ama hocam, annem dedi ki: "Okuldan çıkınca hemen eve gel."

Yaşamdan Kesitler

Selma Koçiva

Köye Yolculuk-II

Köprü başında arabadan indim. Bundan sonraki yarım saatlik yolu yürüyerek aşmam gerek. Araba, köprüyü geçip merkez köyün yolunu tuttu.

Bense Xaliüana Mahallesi gidecektim.

Didinana Merkez köyden Xaliüana'ya gelin gelmişti. Bir ara, babası ile küsen Didinana, yedi yıl baba ocağına ayak basmamış. Öylesine inatçı bir Laz kadınıydı. Şimdi Xaliüana'nın ileri gelen kadınlarından biri. Her şey ondan soruluyor. Yürürken adımlarım hızlanıyor. Hala; biraz sonra Didinana'yı görüp onu kucaklayabileceğime inanmıyorum.

Çay alımevini geçerken orada yaz günleri yaşanan izdihamı düşünüyorum. Didinana ilerleyen yaşına rağmen hala kendisi taşır çayı alımevine. Uzaktan onun Aşena Levadi dediği tarlasını görüyorum. O taraktan gitmiyorum. Yolu uzatıp Karmaûe şüaladan geçiyorum. Karmaûe şüala (değirmen yeri), çalışan kadınların bir mola yeri. Orada bir süre mola verip derenin suyu ile ilgileniyorum. Wariüop'ali arıyorum derede.

Karmaûe şüaladan Neâepe şüalaya giden merdivenli yolda yorulduğumu hissediyorum. Oysa yaşitlarım bu yollarda dans eder gibi sepet sırtlarında, yük sırtlarında dolaşabiliyorlar. Kentli yaşama lanet ederek nefes nefese Neâepe şüalaya varıyorum.

Bir ara durakladıktan sonra Cumaali Raüaniden Didinana'nın evinin kapısına dayanıyorum. Kapı açık duruyor. Pencere kapıyı dahi kapamamış. Komşudadır diye sesleniyorum. Evin içine bakıyorum. İçinde o kendine özgü koku. Akşam serinliği basmış her yana. Heva Xala'ya uğrayıp geldiğimi duyuruyorum.

O sıra Nafiye Ablanın evinden sesler geliyor. O tarafa doğru yöneliyorum. Merdivenleri çıktığım gibi Didinana'nın göğsüne gömüyorum başımı. Bir süre ağlaşıyoruz. Nafiye Ablanın da gözleri doluyor. Didinanayı biraz yaşlanmış buluyorum bu kez. Ne de olsa iki yıl geçmiş aradan. Başındaki mandiliyi yukarı doğru bağlamış, basma entarisini bir kuşakla belinden kesmiş sevecen bakışlar ile bana bakıyor.

O an tüm yaşadığım olumsuzlukları unutuyorum. Memedin vurulmasından sonra yaşadığım ezilme, politik ortamın insanı zorda bırakan tüm yanlarını siliyorum hafızamdan. Didinana'nın yanındaydım. İçimdeki bütün gerginlik çözüldü. Sevincime neşeme diyecek yoktu.

devam edecek...

Kadının Gençlik Çağı

“Beni, yaşamımın dönüm noktaları buraya kadar getirdi. İnsanların yaşamında öyle anlar vardır ki, kendilerine hiç bu kadar yakın olmamışlardır. Ben de kendimi hep böylesi anlar içinde tanımlamışım.”

Kendi ellerimden tutup dolaşmaya çıkıyorum. Mekân olarak beynimin sınırsız haritasında bulunsam da, Ortadoğu olarak bilinen coğrafyadan ötesine götüremiyorum adımlarımı.

Birden, caddenin karşı tarafında bir apartmanın merdivenlerine oturmuş, elleri genesinde, gözleriyle sonsuz arar gibi geçip giden her canlıya dikkatlice bakan genç bir kıza ilişiyor gözlerim. O an sanki yıllardır ezberlediğim bir manzara karşısında ilk kez bu kadar şaşırılmış gibisinden bir hisle ürperiyorum. Sanki artık alıştım dediğim o bildik sahnelere istemeyerek de olsa henüz alışmadığımı yeniden fark ediyordum.

Onu burada tutan tüm ağlardan muzdarip izlenimi veren genç kız, dünyaya tanıklık yapmanın ötesinde başka çaresi yokmuş gibi izliyor etrafını. Gözlerinin önündeki canlı dünyaya karşısında cansız bir izleyici gibi... Bunları düşünürken esasında karşımda duran kız için buralarda dolanıyordum da, uzun zamandır aradığımı bulmuşum misali, inanılmaz bir heyecan sarmalıyor bedenimi. İçimde beliren duygunun tetiklemeyle hiç düşünmeden hızla karşıya geçiyor, gidip konuşmak için kızın yanına varıyorum.

Böyle nedensiz bir bocalamaya ihtiyaç duymadan, sadece O'nu dinlemek istediğimi ifade ediyorum. Nedenini sorduğunda ise; O'nun Ortadoğu'da yaşayan bir Kürt, ayrıca bir genç olması ve en önemlisi de kadın olmasının yanı sıra içinde bulunduğu kategorilerin ağırlığına ve kendisine verilen rollere hayıflanır vaziyette çevresini izlediği için dinlemek, onu anlamak istediğimi söylüyorum. Ona giydirilen kostümleri her an üzerinden çekip atmaya hazır bir hali olduğunu da eklemeden geçemiyorum. Cevabımdan hoşlanır gibi, fakat yine de mutsuz bir gülümsemeyle karşılık veriyor.

Onay almanın rahatlığıyla ismini öğrenmek istiyorum. “Evin”, diyor. Kısa bir sessizlikten sonra: “benim adıma en fazla kirlenilen, bununla da kalmayıp benden mümkün meretebe esirgenen sevgiyi, bana isim olarak bırakmışlar. Ola ki sadece bununla yetinirim diye düşünmüşler”, diyor.

O tane tane konuşma tarzı ve dindirici ses tonuyla anlatmaya başlıyor: “Beni, yaşamımın dönüm noktaları buraya kadar getirdi. İnsanların yaşamında öyle anlar vardır ki, kendilerine hiç bu kadar yakın olmamışlardır. Ben de kendimi hep böylesi anlar içinde tanımlamışım.”

Herkeste yaşandığı gibi başlangıcı, çocukluğumun zorla sona erdirilmek istendiği sancılı yıllarda yap-

mıştım. Çevremdekiler benim artık kendinden bihaber olmanın olgunluğuyla yaşamam gerektiğinde ısrar ediyor, ben ise o grimsi gerçekler içerisinde ancak kendime yabancılaşarak yaşayabiliyordum. Toplumun dilinde, olgunluk ile içindeki sese yabancılaşma eş değerdi. Daha ne olup bittiğini anlamaya çalışırken ilk sahte kostümün içine almışlardı beni. Kendimi görebilmem niyetiyle yüzüme kör bir ayna tutmayı da ihmal etmiyorlardı. Hani yıllar yılı kendimizi görmeye çalışarak karşısında dikildiğimiz, ancak baktıkça benliğimizin gölgesinde istiflenmiş, zamanla enkaz yığına dönmekten kurtulamayan bir ömür dışında hiç bir şey görmediğimiz aynalar vardır. İnsanı hayat körü yapar! Yüzüme tutulan aynalara baktıkça gözlerimde, dirilen bir moloz yığına dönüşecekmiş gibi hissediyordum kendimi.

Onlar kendilerine benimle meşgul edilmiş bir yaşam seçmişlerdi adeta. Sırf ben günah işlemeyeyim diye benim üzerimde bin bir günah ile yıkıyor, her yıkanmada biraz daha paslanıyorlardı. Bileklerimde yalnızca okula kadar uzayabilen zincirler vardı. Doğrusunu istersen, o beton yığınından oluşan okulum kendimi mutlu hissettiğim tek dergâh olmuştu. Çünkü evde konuşmak haddim olmadığı gibi, tüm benliğim gözaltındaydı.

Dünyayı uzayda bir gezegen gibi değil de, her saniyeye işlemiş aralıksız bir yarışma programı gibi canlandırıyorlardı kafamda. Kafamda canlanan dünyanın ufku, evimizin penceresinden görünen caddeler kadar gürültülü ve bir o kadar da dardı. Bir türlü kullarına göre oynamadığım bu oyunun pençelerinden ancak okul saatlerinde uzaklaşabiliyor, aynı zamanda kendimi güvende hissediyordum. Ev, hapishanenin bana ayrılan hücresi, okul ise havalandırma yeriymi benim için.

Kaçış yerim giderek öğrenme merakına doğru devinim gösterdi. Tahmin ettiğim gibi, öğrenme merakımın başlarına açacağı tehlikeyi sezmede geç kalmayan sevgili ailem okuluma son verdi. Bu sistem kadına her şeyi yarım yamalak öğretmek ayakta duruyordu. Onların diliyle “kadının bilgisi her zaman kıt olmalı ki başkalarına muhtaç olsun!” Kadın ancak, kendi gücüyle beslediği egemen zihniyetin olanaklarından dilererek faydalanabiliyordu. Kısacası benim için daha fazla bilgi, ailenin çöküşüyle aynı anlamı taşımaktaydı. Oysa yarı bilgili, kendi örtüleri altında boğulan, yine gücünü işletemeyen kadınlardan oluşmuş bir toplum; cüzzamlı hastalar gibi yavaş yavaş çürüdüğünü görmemeleri büyük talihsizliktir.

Beynimdeki soru işaretleri rakip cephe misali benimle birlikte büyüyorlardı. Çocukluğumun o sancılı geçiş aşamalarını hemen hemen tamamladım sayılır. Toplumsal ahlaka göre “potansiyel tehlikeydim.” Biriktirdiğim düşler bu daracık evin paslı duvarlarına çarpıyor, ardından yine beynimin karanlık kulvarlarına sığıyorlardı. Şimdi sıra benim için çoktan hazırlanmış olan kefeni giymeye gelmişti. Daha gençlik mevsiminin ren-

gine dokunmadan bedenine kefen giydiriliyor ve ömrünün sonuna kadar tasdikli bir kölelikle ödüllendiriliyorsun. Bu coğrafyada tüm yasaklar adeta kadının gençlik dönemini tarihten silmek üzerine kurulmuş.

Burada oturmuş çevreyi izlerken, yaşamın bu kadar basit bir ikilem içinde nasıl oluyor da dönüp durduğunu anlamaya çalışıyorum. Bu kadar insan yaşıyor ise yeryüzünde, bununla birlikte zaman durmak bilmeden akıyorsa, bu dar ufkun dışında ve sınırlı tercihlerden uzakta bir çıkış noktası vardır mutlaka. İnsanlık, asırlar boyunca verdikleri birbirinden üstün olma savaşının insanlığı ne kadar fakirleştirdiğini anladığı ve bu gereksiz uğraştan vazgeçtiği zaman, benim belirttiğim çıkış noktası da imkan dahilinde girebilir.

Toplumsal yapı ve içerisini dolandıran kadın, gençlik, çocuklar, yine genç kadınlar, gönülden inandıkları ve bağlandıkları taassupçu dünyalarında, en küçük mutluluklarını ertelemeyi sistem bünyesinde yaşayabilmeyen tek çözüm yolu olarak görüyor. İnsanlık mirasını üretim ve verilerini elinde tutan, bununla birlikte toplumsal dokuya inanç aşılardan inançsızlaşmış olanlar, erteledikleri mutluluklarla kendi mutsuzluklarını yamalıyorlar, böylelikle hayatın tadını çıkardıklarını zannediyorlar.

Bu gün her çağdakinden daha fazla sorulması gereken soru; insanlığın böylesi fakirleştirici ikilemleri aşmak için neyi beklediğidir. Bence günümüzde birçok kişi bu ikilemlerin sınırlarında seyreden kastlaşmış yapılanmaların bir an önce aşılması gerektiğine inanıyor. Bunu bilmek bile imkansızlıkların ve çözümsüzlüklerin vagonu gibi tanımladığım evimizde benim için biricik umut, nefes alabildiğim tek hücre oluyor. Bence yaşamaya değer olan da kendi örtülerim altında boğulmaktansa bu hücreden nefes alabilmektir.”

Evin, anlattıklarını tekrar tekrar yaşıyormuşçasına duyumsamaktan yoruldu. Onun anlattıklarını, içinde çoktan unuttuğumu sandığım o uzak odalardan yükselen sesi dinler gibi dinledim; arkamda bıraktığım badireli yolları yeniden yürütürmüşçasına, usulca dinledim.

Evin'in duygularında ve yaşam duruşunda genç kadının dip diri ama kozasına kapatılmış bir şekilde de olsa varlığını sürdürmesi, kadının gençlik çağını animsatan bir emareye dahi tahammülü olmayanlar karşısında en güzel cevap oluyor. Bunu görmek duygu dağıtıcımın en karanlık yerine kadar işleyen farklı bir canlılık katıyor bana. O'nu görmeden önceki solgun ruh halimden kurtulmuş olarak ayrılıyorum yanından. Yok, aslında böyle söylemek doğru değil. Ben hep Evin'le olacağım. Sadece fiziki olarak ayrılıyorum Evin'den.

Tavge Emek

Yarım Kalan Buluşma

Sınırları, tel örgüleri aştı onların sevdası. Onlar içimizde, binlerce genç kız ve delikanlının yürek atışında şimdi. Sonsuzluğa asılı bir yıldız oldular, nicelerinin bakıp seyre duracağı, onlara bakarak yol alacağı...

3 1 Mayıs 2004 yılında iki yıldız eksildi gökyüzünden. Kadın kavgasının gülyüzlü kızları olarak nitelenen şehit kadınlarından biri Uta (Uta Schneiderbanger), diğeri Amara (Ekin Ceren Doğruak). Anılarını bir nebze de olsa yaşatma adına, Utamara Kadın Merkezi oluşturulmasının yanısıra, her yıl anma toplantıları ve çeşitli etkinlikler düzenleniyor. Peki kimdir bu Kürt kadınının gönlünde taht kurmuş iki mücadeleci Alman ve Türk kadını? Onları anlatmak umudu, güzelliği, insan onurunu, sevgiyi, barışı, emeği anlatmaktır aynı zamanda. Onları anlatmak doğan çocuğa, kadın yüreğine, insan özüne su gibi akmaktır. Bir anne baba için kolay değil çocuklarını yaşamlarının en verimli çağlarında yitirmek. Zorlanarak da olsa, dillerinin vardığı kadar, onların küçüklükten mücadeleci kişiliği edinmelerini anlatıyorlar anne ve babaları ve arkadaşları. Annesi, Uta'nın küçüklük-

te en dikkatini çektiği özellik olarak onun adalet anlayışını gösteriyor. Uta, bir seferinde yazdığı mektupta, babasının işte kazandığı ve eve getirdiği parayı aile fertleri arasında eşit şekilde paylaşmadığı konusunda şikayette bulunmuş, bunu adaletli bulmadığını yazmış annesine. Annesi, "her ne kadar ikna ettiysem de başaramadım" diyor.

Uta küçüklüğünden beri bir çok şeyin farkına varmış ve ciddiye almaya başlamış. Örneğin, ayrımcılığın yoğun olarak görüldüğü bu yıllarda, 14 yaşındayken Aynur isimli bir genç kızla ilişki kurmaya başladıkları süreçte, kurdukları arkadaşlığı engellemeye kalkışmışlar. Bununla da yetinmeyip Aynur'un pasaportuna el koyup Türkiye'ye göndermeleri üzerine, Uta ve diğer öğrenciler, Aynur'un dönmesi için bir kampanya başlatmışlar ve bu mücadelelerinden sonuç almışlar.

Uta'nın babası, Uta'nın ortaokul okuduğu süreçlerde sınıfı için çok çabaladığını, bir çok şeyi örgütlediğini, gençlerin boş zamanlarını değerlendirilecekleri mekanlar edindirme mücadelesini anla-

tırıyor. Bay Schneiderbanger; "Bir gençlik merkezinin kurulması için gösteri düzenlemiş, ev işgallerine katılmışlardı. Bütün bunların sonucunda belediye, onlara bir gençlik merkezi kuracakları yönünde vaadlerde bulunmuştu, ancak bu sözünü tutmamıştı. Bunun üzerine Uta, kitle önünde ilk büyük konuşmasını yapmıştı. Eve döndüğünde hala öfke-den titriyordu. Ertesi gün olayı yazan gazeteler, Uta'nın konuşmasını en radikal konuşma olarak verdiler" diyerek onun örgütlenme ve öncülük vasıflarına değiniyordu.

Bu arada Uta'nın aile geleneğinde insanlara destek verme, onların hakları için mücadele etme anlayışının ön planda olduğunu öğreniyoruz. Babası, aile çevresinin bu yönlü özelliklerine değinirken Uta'nın biraz daha radikal olduğu kıyaslamasını yapıyor.

Bayan Schneiderbanger, geleneksel topluma karşı protesto tavrını sadece eylem ve örgütlülükle ortaya koymakla yetinmeyip, giyimle bile yansıttığını ifade ederken şöyle diyor: "Ben onun giyim tarzını beğenmiyordum. Şim-

di beni aynı şekilde giyinmiş olarak görseydi, acaba şok olmaz mıydı diye kendi kendime soruyorum". Annesi; "seneler önceden nükleer enerji ve çevre kirliliğine karşı gösterdiği direniş ve duyarlılık konusunda ne kadar da haklıydı" derken, Şehit Uta'nın öngörülü özelliğine vurgu yapmadan geçmiyor.

Uta, babasıyla sürekli konuşmuş. Babası, spora karşı çok ilgili olduğunu ve öğretmenin onun için hentbol ustası olduğunu söylediğini her defasında kendisine yinelermiş. Uta, okulu bitirme sınavını da spor dalında yapmış olmasına karşın, daha sonraki yıllarda pek ilgilenmemiş. Babasının anlatımlarına göre müziğe karşı ilgisi ve bu konuda da yeteneği varmış. Keman ve flüt çalmayı öğrenmiş. Annesinin de iyi bir şarkıcı olması nedeniyle ailece şarkı söylenir ve müzik dinlenirmiş.

Uta'nın annesi, Kürt insanlarını ve Kürdistan'ı çok sevdiğini, oradaki yaşamın ve dağların Uta'nın ilgisini çok çektiğini ifade ederken, şu sözleri de ekliyor: "Uta oralar da bir şeyler değiştirmek istiyordu. Türklerin Kürtlere karşı sergiledikleri haksızlığı kabullenemiyor, bunun karşısında mücadele etme gereği hissediyordu. Kızımızın bu tavır elbette bizi de etkiliyordu. Çünkü yıllar yılı bunun hakkında hemen hemen hiç bir şey yazmadı gazeteler. Kamuyu fazla bir şey bilmiyor."

Şehit Uta'nın en yakın dava arkadaşlarından biri olan Susanne Röbling, "O'nu yazmak bana hiç kolay gelmiyor. Kelimeler basit kalır onu anlatmaya" diyor ve kendisiyle yaşadığı günleri yad ederek bizimle paylaşıyor. Yabancı dilleri Almanya'da varolan ırkçılığa inat olsun diye öğrendiğini söyleyen Susanne Röbling, Uta'yla gençlik yıllarında tanışmış. Uta'nın o yıllarda Kızıl Bez West Berlin adlı punk müziği yapan bir

grupta baterist olduğunu söyleyen Röbling, şarkılarında enternasyonalizmden de bahsettiklerini farketmiş. Bir gün Kürdistan'la ilgili bir fotoğraf sergisine gidince kendisiyle konuşmuş ve üç arkadaş olarak Kürtçe öğrenmeye karar vermişler. Daha sonra Düsseldorf'taki "PKK davaları"na pankart ve sloganlarıyla gözlemci olarak katılmışlar.

Uta'nın da içinde bulunduğu bir grup olarak reel sosyalist rejimlerin çöküşünden sonra, Almanya'da ırkçılığın boy vermesi üzerine anti faşist kadın grubu kurduklarını söyleyen Röbling, bu tarihten itibaren enternasyonalist mücadele verilmesi gereğinden hareketle, Kürtlerin verdiği özgürlük mücadelesine destek sunmaya başladıklarını belirtiyor. Kadın Özgürlük Hareketine ve onun somut ifadesi olan kadın ordulaşmasına da bu süreçte ilgi duymaya başlamışlar.

1992 yılı 1 Mayıs'ında Türkiye'ye giden Uta ve Susanne, İstanbul'da bir çok kadın kolları ve İHD'yle görüşmüş ancak Uta'nın hedefinde Kürdistan'ı görmek varmış. İstanbul'da kaldıkları süre zarfında, yaşanan savaştan bahsedilmediğini farkeden Uta, buna çok şaşırıldığını ve Türk medyasının özel savaşta birlik halinde olduğunu fark ediyor. İlişkiler kurulmasından Mazlum Doğan'ın annesiyle beraber Karakoçan'a giden Uta ve Arkadaşı, annesinin Mazlum ve Delil Doğan'a bir mezar taşı dikirebilmek için on yıl boyunca para biriktirme hikayesinden oldukça etkilenmiş. "Bu an'ı asla unutmam" diyen Susanne, mezarları yeni yerlerine taşırkları duyduğu hüznün yanısıra memnuniyetini de ifade ediyor.

Zamansız ve yüzbinlerce insanı kedere boğan ayrılışına sebep olan kazaya her yıl lanetler okunuyor. Dağlarda onlarla özlem dindiriliyor. Binlerce yüreğe bölüştürülüyor sevdaları, umutları ve güzele dair özlemleri. Onlar derinlerde, onlar içimizde, Kürt halkı onlarla yürüyor.

Çimen Dersimi

ABONE FORMU

12 AYLIK*

20 EURO

24 AYLIK*

40 EURO

İsim:

Adres:

Telefon:

Banka Adı:

Hesap No:

TARİH:
YAPAN:

İMZA:

ABONE

NEWAYA JIN

Kempstraat 10 2572 GH
's-GRAVENHAGE
Nederland

Tel.: 0031 652152768
Fax: 0031 492516260

Banka ismi: Postbank
Hollanda İçi: 9522686
Hollanda Dışı:

IBAN: NL50 PSTB0009522686 BIC: PSTBNL21

*Yukarıda işaretlediğim sürenin bitiminden önce iptal etmediğim takdirde abone süresinin normal tarife üzerinden uzatılmasını ve ücretini ödemeyi kabul ediyorum.

DUYURU!

Newaya Jin gazetesi olarak kendimizi dünyanın dört bir yanındaki okur kitlesine taşımak, daha güncel, daha somut olarak kadın sorunlarını yansıtabilme amacıyla www.newayajin.org adıyla bir site oluşturduk. Gazetemizin bir kültürü olarak geçmişte olduğu gibi bugün de, her okuyucumuzu aynı zamanda gazetemizin gönüllü birer çalışanı olarak gördüğümüz için, nerede olursanız olun, göndereceğiniz her haber, her değerlendirme, her görüntü gazetemizi renkli kılacaktır. Bu nedenle okurlarımızı www.newayajin.org sitesini bize ulaşamayan kadınlara tanıtmaya, sitemizi ziyaret etmeye ve katkılarıyla renklendirmeye davet ediyoruz.

Gazetemizde yayınlanmasını istediğiniz reklam ve ilanlarınız için telefon numaramız: 0031 707 851981